

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States.
SANDARA
327 E. St. So. Boston, Mass.

SANDARA
UNIVERSITY OF ILLINOIS
DALBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
Pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
SANDARA
327 E. St. So. Boston, Mass.

No. 27

Tel. So. Boston 2408

So. Boston, Mass., July-Liepos 7 d., 1927

Kaina 5c.

Metai XIV

Lietuvoj ruošias Konstitucija keisti

VALDZIA NORI PASISAVINTI BIUDZETO TEISES IR ISSISUKTI NUO SEIMO KONTROLE

Referendumas įvyksias šia vasara ar rudenį

Dabartinė Lietuvos valdžia atkakliai ruošiasi prie Konsultacijos, rinkimų ir statymo ir savivaldybių ir statymo pakeitimo ir prasmės, kad būtų kuodaugiau sutiekta gauso vyriausybei ir kuomaziausiam pačiam k'astul. Anot vieno katankų laikraščio, kuriame paskelbtas visas Volde-maio kabineto paruoštasai Konsultacijos pakeitimo projektas, į Seimą busias renkamas 1 atstovas nuo 50,000 gyventojų (ligi šiol buvo 1 nuo 25,000); atstovai busias renkami nebe sąrašais kaip ligi šiol, bet pavieniais asmenimis, po vieną iš distrikto. Seimo atstovų galis buti ne jaunesni 30 m. amžiaus, o balsuoti galėsia ne jaunesni 25 m. amžiaus (reiskia kariuomenei bus atimta teisė balsuoti). Tačiau del šio punkto esą pasiskirstę net pačių ministrų nuomonės: dauguma esanti už tai, kad balsavimo teisę palikti turintiesiems 21 m. amžiaus (tad einant "naujosios eros" tvarka, kuria reikalaujama visų ministrų vienodo nusistatymo, turėtų vėl įvykti kabineto krizis, kaip kad įvyko Bistrai, Karveliui ir Jankevičiui skirtinga nuomonę pareiškus). Seimas busias renkamas 5 metams ir jo kadensija reikalui esant busia galima dar pratęsti. Seimas tegalėsias susirinkti kas met 2 kartu ir posėdžiauti neilgiau, kaip po 2 mėnesiu. Seimą paleidus nauji rinkimai bebusias skelbiami ne vėliau, kaip 8 mėn. laike (ligi šiol buvo 6 savaitės). Savo išrinkimo legaliskumą turėsias patvirtinti pats seimas.

Sita pakeitimo projekta valdzia duosianti pilieciams nubalsuoti vasara arba rudenį, o po to vyksia Prezidento ir Seimo rinkimai. Bet svarbiausi yra paragrafai, kuriais norima suvaržyti Seimo teises į valstybės biudžeta ir padaryti Kabineta nepriklausoma nuo Seimo. Plačiau kitame n-ry.

Pasikesimo Prieš G. P. U. Viršininką

ĮBerlynas. —Leningrade neseniai padarytas pasikesinimas nužudyti bolševikų črezviciaikos (GPU) viršininką. Kitas pasikesinimas įvyko Maskvoj prieš karo tribunolo pirmininką Orlova. Beto Kursko gubernijoje užmuštas buvęs Sovietų prekybos atstovybės Berlyne vedejas Ginsbergas. Visada teroras išsiskia prieštora.

IS BERLYNO I NEW YORKA PER 93 MINUTES

Jaunas Miuncheno astronomas Max Waller sugalvojo budą šaudyti kelevius iš Europos į Amerika ketomis įgreitumu 3000 mylių ir valandą. Visa kelionė per Atlantika truktų tik 93 minutes. Rakietas su žonėmis būtų išsuaunama į orą aukštyn kokias 50-100 mylių virš žemės ir skrisdama beore tuštuma pusraciū turėtų artyn Amerikos pradėti nusileisti žemyn ir pataikyti stačiai į nužymėtą vietą nuskristi. Rakietos šaudymo principas yra tas pats, ką ir Kruppo armotų, kurių šoviniai didžiojo karo metu per 80 mylių pataikydavo tikslą. Tuo išradimū gana susiinteresavę Europoje ir rakietos darbas busias greit pradetas.

DU PRANCUZAI SKRIS I MENULI

Prancuzai kapit. Mas ir Drouet paskelbė išradę budą kaip nukeliauti į mėnulį tarplanetiniu traukiniu. Jie žada padaryti rakietą 5 kambarių, kurioje su didžiausiais patogumais galės skristi keli žmonės. Raketa bus išsuaunama iš tam tikros kanuolės ir kainuos \$2,400,000. Kelionė truks 8 dienas, bet nusileidimas ant mėnulio sudaro galvosukio. Norima taip nusileisti, kad ir ant žemės būtų matyti! Todel tie 2 vyrai mano, kad patekė į mėnulio pritraukimo sfera jiedu išsoks iš savo rakietos ir parašutais nusileis į mėnulį. Jų rakietas nulėktų ir susimuštų į mėnulį, padarydama milžinišką šviesą sprogtant, kuri būtų žemęj matoma. Patys gi drašuočiai atsiveiktintų su žeme ant visados.

Perkunas Suspardė Savo Paminklą

Berlynas. — Spantekov, Pomeranijoje, šventorių stovėjo senas akmeninis paminklas, pastatytas perkuno aukoms. Ant jo buvo užrašyta: "Čia ilsisi Christian Foelke, jo pati ir trys vaikučiai, kurie žuvo nuo žaibo kilušiam gaisre, rugpjūčio 11 d. 1808 metais." Šiomis dienomis perkunas trenkė ir sudaužė tą seną paminklą.

Kaunas Vėl Školinas

Negaudama iš valdzios atlyginimo už naudojimosi kareivinėmis Kauno miesto valdyba prašo iš valdzios 300,000 lt. paskolos kanalizacijos darbų tęsimo reikalams.

KRUVINOJI PIRTIS BOLSEVIKIJOS

DAR 53 ŽMONĖS SUŠAUDYTI.

Berlyno žiniomis dar sušaudyta Maskvoj 27 žmonės, Kronštate 9 jurininkai ir Pskovo gub. 17 valstiečių. Jų tarpe kelėtą moterų. Matysim, kaip toliau bolševikai pirsis į bendrą frontą prieš fašistų terora.

Angliakasiai Nesusitarė

Illinois minkštųjų anglių kasyklų savininkai atsiskyrė atnaujinti darbininkam palankią Jacksonvile sutartį ir reikalavo, kad užtaū būtių sumažinti, tad susitarimas neįvyko, nes angliakasiai su tuo nesutiko ir streikas tęsiasi.

NUSKRIDO I HAVAJU SALAS

Jungt. Valst. karininkai lakunai Maitland ir Hegenberger, išskridę birželio 29 d. iš Kalifornijos, pralėkė per 26 valandas 2400 mylių laimingai pasiekė Havajų salų.

ISACCO VANZETTI BYLA PERSVARSTOMA

Nusmerktieji jau mirties kalėjime BOSTON. Gubernatorius Fuller paskyrė trijų komitetą Sacco ir Vanzetti bylai patikrinti iš: Harvardo universit. prezidento Lowell, Massachusetts Technolog. Instituto prezidento Stratton ir buv. teisėjo Rob. Grant. Dabar perklausinėjami liudininkai, liudiję už ar prieš nusmerktuosius. Jų nužudymas atidetas 30 dienų — iki rugpjūčio 10 d.

Atsarga gėdos nedaro

Per Italijos karaliaus apsilankymą Milane fašistai buvo uždargę kalėjime 1200 darbininkų, bijodami, kad neįvyktų pasikesinimo prieš karalių.

Bitės Susimetė į Automobilį

Villa Grove, Vienam piliečiui, bevažiuojant automobiliu į jo užpakalinę paskostę susimetė bičių spiečius. Savininkas turėjo daug vargo, kol bites beįprasė lauk.

Ieško Nojaus Laivo

Los Angeles žydų instituto pirmininkas atvyko į Jeruzolimą su tikslu ieškoti ant Nebo kalno Nojaus arkos, kuri sulig Biblijos ten turi tebebuti.

Susirupino, Kad Žmonės Nebeigeria

Anglų finansų ministris Churchill parlamente nusiskundė, kad žmonės mažiau beigeria alkoholio ir delto izdas turi nuostolių

Byrd nepasiekė Paryžiaus.

Audrų priveiktas Orlaivis nusileido į Anglijos kanalą

Ver-Sur-Mer, Prancuzija. — Amerikos lakunas Byrd su savo draugais: Balchen, Noville ir Acosta, kurie orlaiviu America iš New Yorko skersai Atlantiko skrydo į Paryžių, pakliuvo į baisią audrą. Sulyg paties Byrd pasakojimo lekiant per Atlantiko vandenyną, jie pakliuvo į tokias baises audras, kad 19 valandų negalėjo matyti nieko. Pagalios belekiant sugedo jų orlaivio kompasas, kas galutinai juos suklaidino, nes jau nežinojo kurion pusėn jie skrido. Kartais jie buvo iškile aukštyn 11,000 pėdų aukštumo, ieškodami ramesnių oro sluoksnių, bet nerado.

Bekarnaudami su baisiomis audromis, lakunai patėmijo pagaliau, kad jų orlaivio gasas visiškai baigiasi, — k'as pranašavo jų skridimui artinantis jų skridimui artinantis galą ir vertė leistis žemyn. O kadangi buvo audra, tai nei vienas nebuvo matęs nei plaukiančio laivo nei jokio sausžemio žiburio ir del tiršt. miglų nežinojo ar jie lekia per vandenį ar sausžemį. Keionėje jau buvo padarę virš 4,000 mylių ir trukę 42 valandas.

Pagalios neturėdami kitos išieties priversti buvo leistis žemyn ir pataikė į banguojantį vandenį. Nusileidus buvo baises išgastis, nes nežinojo kokioje vietoje nusileido ir kaip toli randsi nuo sausžemio. Orlaiviu kritus vandenin sutruko ratai ir uodega. Tuoj nieko nelaukdami, gelbėdami savo gyvybę lakunai sėdę į orlaivį turėtus guminius laivelius ir pradėjo irtis per vandenio bangas. Tame momente patėmijo Ver-Sur-Mer prieplaukos žiburį ir pasuko jo link. Tais laiveliais po didelio nuolisio vos gyvi pagalios pasiekė Prancuzijos prakantę. Tuo tarpu atskubėjo žvejai ir suteikė jiems reikalingos pagalbos. Tad po tokio traagiško momento, Byrd, kuris yra perskridęs šiaurės poliū, ir jo draugai išliko sveiki ir gyvi. Dabar jie randsi Prancuzijoje.

AMERIKAI NEVYKSTA SU TAIKA

Paskolas Europa sunaudoja ginklams. Senatorius Borah savo naujoj kalboj pastebėjo, kad Amerika turi rupintis savim ne Europa, nes jos paskolas Europoje eina kariuomenių ir karo laivynų didinimui. Italija žada įsisteigti 500,000 kariuomenę ir stipriausį laivyną bei įkaro orlaivinkyną. Prancuzija tebegasdina kaimynus kariška savo nuotaika. Anglų Sovietų santykiai

Mažosios Lietuvos atgimimas

DIDŽIOJI DAINŲ SVEN-TĖ KLAIPĖDOJE

30,000 lankytojų, ir virš 10,000 klausytojų.

Ruoštoji nuo pernai metų Mažosios Lietuvos Dainų Sventė Klaipėdoje šiemet per Sekmines praėjo su nepaprastu iškilmingumu. Miestas pasipuosė vėliavomis, svečių ir dainininkų minių minios privažiavo iš viso Klaipėdos krašto, Lietuvos Tiltės keliais, traukiniais ir laivais. Net iš Amerikos laivu "Estonia" tiesiai Klaipėdon atplaukė 120 žmonių. — Pirmą sekminių dieną sutikimai, priėmimai, vakare didžiulis klasiškas koncertas su Vyduno ir Žilevičiaus paskaitomis. — Kitą dieną iš ankstybo ryto per pilnas miestas lietuvių ir vis priplusta, 1.30 val. p. p. prasidėjo milžiniška ciesa per miestą: šarvuoti senovės karžygiai ir gražios lietuvaitės, giria vėliavų, 3 orkestrai, daug išpuosų automobilių, didžiausis pulkas dviratinkų, merginų ir vyrų ir apie 30,000 žmonių publikos. O kiek žiūrėtojų: visa Klaipėda angtarpiuose, lan-guose ir ant stogų! — 4 val. p. p. Dainos aikštėje virš 10,000 klausytojų ir arti 1000 žmonių jungtinių choras iš Klaip. kr., Tiltės ir Žemaitijos chorų. Gieda chorai bendrai ir atskirai. Įspudis toks, kad tik širdis pati gali pasakyti. Atgimė Mažoji Lietuva. Galinga daina sujudo tukstančių tukstančius. Protarpiais Vyduno, Brako ir kt. prakalbos. Po to bendra vakarienė, pasilinksminimas, trečią dieną lankymas žymesnių vietų, kelionė į juras ir tik vakarovė Klaipėda emė tuštėti. Liko tik padėka ir neišdildomi įspūdžiai.

MONTREALI PASIRODĖ SNIEGAS

Montreal, Kanada. — Po keletos dienų didelio karščio čionai oras taip umai atšalo, kad pereitą pirmadienį per kelėtą minutų krito sniegas. Tai nepaprastas atsitikimas matyti liepos mėnesy sniega.

Kunigo Šmulkščio Rumai

KAUNE Vytauto kalne, ties radio stotim krikščionių demokratų šulas pradėjo statyti muros rumus trimis aukštais ir 13-15 sieksnių pločio. Rumų architektura pralenksianti net žinomojo inž. Vizbaro pilį.

Mirė Jerome K. Jerome

LONDONAS. Mirė žymus anglų rašytojas humoristas Jerome K. Jerome, sulaukęs 67 m. amžiaus ir parašęs daug gyvotinio turinio knygų.

VOKIETIJOS SKUNDO TURINYS

Vokietijos skundas Tautų Sąjungai, del kurio Voldemaras Sirezemanui nusileido, šiaip skamba: 1. Kad Seimelis esąs sauališkaai paleistas ir nedaromi nauji rinkimai. 2. Kad esančios įžeistos Klaipėdos piliečių teisės per tai, kad leidžiama skirti Klaipėdos krašto piliečiams lietuviams, kurie neturi Klaipėdos krašto piliečių teisių. 3. Kad krašto direktorija, kuri sulig statutu yra atsakanti prieš Seimą, dabar valdanti dik-tatoriškai be parlamentarinio įgaliojimo. 4. Per paskelbimą karo stovio esančios sauališkaai atimtos Klaipėdos krašto vyriausybės teisės. 5. Esanti įžeista kultūrinė autonomija per paleidimą vokiečių mokytojų ir pakeitimą jų lietuviams. 6. Esąs įžeistas autonomijos teismas per įvedimą nepaprasto karo teismo ir pakeitimą vokiečių teisųjų lietuviams.

Mažosios Lietuvos atgimimas

tavo atvykusį iš Amerikos Kazį Baranauską, kuris pasirodė ištikrųjų esąs Mikas Paplauskas iš Šiaulių apskr. ir buvęs Amerikoje dirbtais dokumentais.

PIRMAS BOLSEVIKISKAS PARLAMENTAS LIETUVOJE

Juokingos pradžios verksmingas galas.

Birželio 11 d. įvyko Klaipėdos miesto parlamento pirmasis posėdis. Buvo veiki visi atstovai. Pradėta nuo dienotvarkės eilės nustatymo ir dasirtus iki klausimo Rinkimų valdybos, komunistų frakcijos atstovas iškilmingai pareiškė, kad komunistai čionai esą apsiėmę praktišką darbą dirbti ir emė pakeltu balsu skaityti kokį tai komunistišką atsišaukimą, kuris šiaip taip užsibaigę paprastuoju komunistų internacionalo išgyrimu. Iš vietų buvo pastebėta, kad toji proklamacija tai yra "valdzios deklaracija." Bet ligi komunistų frakcijos lyderis tą proklamaciją perskaitė, visos kitos frakcijos apledo posėdį. Nebelikus kvorumo padaryta 10 min. pertrauka, bet lyderis vis skaitė savo proklamaciją. Daugiau nebuvo kas daryti, kaip posėdį uždaryti. Sekmame posėdy bolševikiškam vėzidiumui busias nepasitikėjimas iškeltas.

MUSTYNĖS PRUSIJOS SEIME

BERLYNAS. — Prusijos seime tarp tautininkų, socialistų ir komunistų politiniuose ginčuose kilo murštynės. Pradėjo vienas kitam kumštėmis daužyti antausius ir vienas kitą ant grindų perplėšę spardyti kojomis. Keletas seimo atstovų tapo labai sužeisti.

Areštavo Amerikona

PAGĖGIŲ stoty Klaipėdos krašte policija suareš-

JUS

Galite turėti geriausį The Ongwal Perfect Blend

CANADA'S PRIDE MALTHOP
RICHEST PUREST STRONGEST

Nepriimkite netikrą rušį nuo pardavejų. Pardavėjai rašykite:

WHOLESALE GROCERY CO.
W. H. Blooget Co. Worcester, Mass.

A. L. T. Sandaros Reikalai.

NAUJI NARIAI

Prie 15 kp. Bridgeport, Ct. Pranas Kiuklys, Walter Coolidge, Dominikas Pikcius.

Prie 25 kp. Chicago, Ill.: Agota Viščiulitė, M. Kemešienė, E. Satkauskienė, J. Baranauskienė.

Prie 29 kp. Detroit, Mich.: J. Bagdonas, V. J. Raždiukinas, M. Naruševičius.

Prie 57 kp. Naugatuck, Ct. Antanas Martinaitis. Prie 42 kp. Philadelphia Jonas Sidagis.

Prie 64 kp. Binghamton. Antanas Yank.

Padėka.

Širdingai dėkavojame Sandaros 1-mo Apskričio valdybai ir Sandaros 12 kuopai, Lawrence, Mass. už puikų pasidarbavimą organizacijos reikaluose, surengiant šaunų pikniką Centro naudai, kuris buvo Tautiškam Parke, Methuen, Mass. birželio 12 d. Taipgi dėkavojame visiems į šį pikniką atsilankiusiems ir jį parėmusiems, nes piknikas davė mūsų organizacijai gražios paramos. K. J. Paulauskas

Sandariečių žiniai.

Buvusis Sandaros Seimas nutarė, kad kiekvienas Sandarietis būtinau laiku savo mokesnius užsimokėtų. Mokesnis gali užsivilkti ne daugiau kaip 3 mėnesius laiko. Tad kuopų raštininkai būtinau šį mėnesį peržiūrėkite savo narių stovį ir jei randasi neužsimokėjusių 3 mėnesius, ar daugiau, tuoj iš jų mokesčius surinkite arba praneškite centran kada jie užsimokės.

Visiems tiems draugams, kurių mokesniai užsilvėję asmeniškai pasijūčiame pranešimus. Gavę pranešimą užsimokėkite ar tai savo kuopos sekretoriui arba prisiųskite centran. Tai būtinau padarykite iki pabaigai liepos mėnesio.

Vasariniai parengimai

Vasaros laiku vienatinis mūsų veikimas tai piknikai. Tad visos Sandaros kuopos pasistengkite sutvarkyti po vieną ar daugiau piknikų. Jei kurį vieną kuopa neišgali to padaryti, tai susitarkite su kaimyne kuopa ir rengkite bendrai. Darbas bus sėkmingas.

Sekime 1-mo Apskričio pavidį

Pirmasis Sandaros apskritys parodė puikų pavyzdį visiems Sandariečiams. Jis pasidarbavo ir surengė šaunų pikniką, kuris davė didelės paramos Centrai. Ar nebutų reikalingas, kad taip padarytų visi Sandaros apskričiai ir abelnei visos kuopos. Toks pasidarbavimas visiems sykiu nebutų sunkus, gi organizacijai gėlėtume suteikti labai didelę paramą ir būtų didelis laimėjimas. Tad visi pagalvokime apie tai ir neatsilikime nuo 1-mo apskričio. Sandarietis.

Sektinas Worcesterio Lietuvių pavyzdys.

Šį gerb. autorės straipsnelį, kaip turintį pavyzdinį reikšmę visiems Amerikos lietuviams, dedame išskyrę iš Worcesterio žiniui.

Red.

Birželio 1 sukako lygiai metai, kaip Worcesterio Lietuvių Credit Union oficiališkai gyvuoja. Worcesterio lietuviai senai pagarsėję savo uolumu veikime Lietuvos ar lietuvių labui, ir, kaip jie pirmi pradėjo ne vieną tautybės darbą, taip jie pirmi pravedė kelia organizuotam finansiniam veikimui Massachusetts lietuvių tarpe. Minint savo pirmųjų gyvavimo metų sukaktuves, W. L. C. U. geidauja nors trumpai aprašyti savo darbuotę ir išaiškinti Credit Union tikslą, kad kiti lietuviai apsi pažintų su Credit Union'ais ir naudotųs jų gero vėmės.

Credit Union, tikroji prasmė, yra bankas, įsteigtas atskirų žmonių grupių, savo naudai ir paramai. Kiekviena ypata, daranti biznį su banku yra visų narių ir dalininku, nušipirkus vieną ar daugiau šerų. Kapitalas, šėrais sudarytas, yra išduodamas paskolomis. Tasai kapitalas neguli dykai: 6 nuoš, už paskolą atskaityti iš išduodamos sumos, paskola atmokama savaitinėm mokestim per metus laiko; tokiu būdu pinigai nuolat grįžta apyvarton, doleris dolerį gamina. Gale metų uždarbis išdalinamas nariams dividendais. Skolininkams irgi tenka dividendai, nes reikalaujama, kad skolininkas turėtų vieną šerą nuo kiekvieno skolinamo šimto dolerių. Prie paskolų skyriaus veikia dar idėlių skyrius. Už idėlius mokama 5%. Nušimtis mokamas sausio ir liepos mėnesiuose.

Faktinai, Credit Union yra labai geras dalykas, nes iš mažai darbo gaunama daug naudos visiems. Bet lietuviai, įbauginti visokių bendrovių ir akcinių kompanijų, pamoja ranka su inepasitikėjimu. Tas bereikalinga, paeina iš nežinojimo. Credit Union'ai yra steigiami ir laikomi ant saugių pamatų, prisilaikoma griežtos tvarkos knygų vedime ir peržiūrėjime, taip kad jokiū būdu negali įvykti kokios nesamonomės ar šmugelystės biznio eigoje.

W. L. Credit Union auga, kaip ant mieliu. Tai liudija šios skaitlinės iš birželio 1, 1927: šerų surinkta už \$2203.00 (birž. 1, 1926 — \$406.); idėliu — \$4506.82 (birž. 1, 1926 — \$300.12); nuošimėiu už paskolas gauta \$678.00. Įstojimo duoklių (po 25c. nuo nario) sumokėta \$35.25. Pabaudų už laiku neatmokėtas paskolų mokesstis \$23.40. Paskolų per metus išduota \$11350.00. Iš tos sumos jau atmokėta \$5259.00. Išlaidų buvo sulyginama mažai — \$134.41. Viso turto stovis (assets) \$6681.58. Narių turi 146, iš jų 41 skolininkas ir 30 idėlininkai (depositors). Su laiku, tikimasi išaugt į milijoninę įstaigą, kuria naudosis visi Worcesterio lietuviai. W. L. C. U. Sekretorė J. Raudytė.

A. L. T. Sandaros 13 Seimas

PROTOKOLAS

Amerikos Lietuvių Tautin. Sandaros XIII Seimo, laikyto birželio 13-14-15 dd., Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted st. Chicago, Ill.

SESIJA ŠESTA

Šeštą sesiją atidarė pirmin. K. J. Semaška 3 val. po pietų.

1. Vardošaukis. Atsiliepė 19 atstovų. Pavėlavo G. 2. Klausimas dalyvavimo Amerikos politikoje. Platinės diskusijos. Adv. Uvickas, adv. Kodis ir Orentas kalba už dalyvavimą. Rezoliucijų Komisija skaito rezoliuciją. Adv. Kodis, Rez. Kom. pastebi, kad C. V. šiame reikale būtų daugiau diplomatiška ir duotų daugiau laisvės kolonijū darbuotojams. Rezoliucija atiduota Rez. Kom. sulig to pastabos perredaguoti. Bediskusuojant iškilio griežtas klausimas: ar dalyvaut Amerikos politikoje? Inešta, paremta ir vienbalsiai priimta, kad dalyvauti. Inešta ir paremta, kad būtų išrinkta tam tikra Politinė Komisija iš trijų narių. Pataisymas, kad su ta komisija bendrai veiktų ir Sandaros prezidentas. Pataisymas priimtas vienbalsiai. Rezoliucijų Komisija pridavė perredaguota rezoliucija, kuri skamba taip:

REZOLIUCIJA

del dalyvavimo Amerik. politikoj

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros XIII atrado reikalingu, kad Sandara, kaip politinė organizacija, aktyviai dalyvautų Amerikos politikoje su tokiom amerikiečių progresyvėm partijom, kokias tam tikras ALTS. Politinis Komitetas atras labiausiai tinkamomis ir artimomis ALTS. pakraipai.

Politinis Komitetas veikia kontakte su ALTS. prezidentu.

Nacionaliuose valstybės prezidento rinkimuose Seimas rekomenduoja, kad Sandariečiai balsuotų už Politinio Komiteto numatytą kandidatą. Valstijų (State) rinkimuose kandidatų nuskyrimas paliekant apskričiam, o miestų valdybų rinkimuose paliekama pilna autonomija kuopoms.

Inešta, paremta ir vienbalsiai rezoliucija priimta.

Rezoliucija del tolimesnio ALTS. nusistatymo

3. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros XIII Seimas ragina Centro Valdybą budriai stovėti organizacijos demokratinų principų sargyboje ir uoliai ginti Lietuvos liaudies teises, garantuojamas Lietuvos Konstitucijos.

Inešta ir paremta rezoliucija priimta.

4. Rezoliucija SLA. klausimu.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara ir jos principams artimi ir pritarianti žmonės visuomet rėmė ir dirbo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje labui, kaip apdraudus, pašalpus ir tautinės kultūr organizacijai ir visuomet laikėsi ir laikosi to nusistatymo, kad Susivienijimas, kaip tokia organizacija, privalo būti laisva nuo visokių partijų

kontrolės. Todėl šiuo ypatingu momentu ATTS. 13-s Seimas mato reikalingu pareikšti kas seka:

1) Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kaip nepartinė Amerikos lietuvių pašalpus, apdraudus ir kultūros organizacija privalo ir toliau pasilikti laisva ir nekludoma politiniu partijų ir todėl griežtai smerkiamame Amerikos lietuvių komunistų pastangas Susivienijime kelti suirutes ir vaidus, kad tuo būdu uždėti ant Susivienijimo savo partijos hegemonija.

2) Prijažistame SLA. organizacija kaip patogiausią ir pigiausią Amerikos lietuviams apsidraudimo įstaigą. Todėl raginam ALTS. narius ir visus geros valios Amerikos lietuvius remti Susivienijimą ir jo užmąnytus ir vykdomus darbus. Kiekvieno ALTS. nario, kuris yra ir Susivienijimo nariu, pareiga stovėti sargyboje ir saugoti Susivienijimą, kad jis ir toliau išsilaikytų savistovi ir neprigulminga nuo politinių partijų kontrolės organizacija.

Inešta ir paremta rezoliucija priimta kaip skaityta. Rezoliucija priimta vienbalsiai.

5. Istatų Komisijos raportas.

Raportavo adv. Stasys Kodis. Inešta ir paremta raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

7. Centro sekretorius K. J. Paulauskas apeliuoja į Seimą A. A. Tulio ir K. S. Karpavičiaus elgesio reikalą. Inešta ir paremta dalyką atiduoti Teismo Komisijai be svarstymo. A. Tulys pareiškė, kad jis nenoris turėti nieko bendra su Teismo Komisija. 14 prieš 3, kad atiduoti Teismo Komisijai.

8. Rezoliucijų Komisija paduoda Seimui pirmiau atidėta bendram suredegaivimui rezoliucija Lietuvos klausimais. J. Pronskus paaiškina, kad paruošta du rezoliucijų projektai, iš kurių komisija ieteikia balsavimui vieną, kaip komisijos vienbalsiai priimta. Rezoliucijų Komisijos pateiktoji rezoliuc. bus žinoma kaip originalas. Ant-rasis projektas pasilieka kaip Dr. Drangelio substitutas. Originalą skaityti Inešimu Komisijos narys K. J. Paulauskas, o subst. — Dr. Drangelis. Kilo ilgos ir karštos diskusijos. Pagaliaus Dr. Drangelis savo substitutą viešai ištraukė ir tuo būdu pasilikto tik vienas originalas. Inešta ir paremta originalą priimti. 17 balsų prieš nieką rezoliucija priimta. Po to p. Tulys pasisakė, kad nuo šio momento jis nebesas daugiau sandariečiu. Jo pareiškimas buvo aplo-dimentalais įbuldytas.

9. 36 kp. vardu F. Pikšris pasiulė sekamą rezoliucija:

Amer. Lietuv. Tautinės Sandaros XIII Seimas remia šią gilią užuojautos tauti-sių pajėgų susproditinai šviesos ir demokratinės minties sklaidėjai "Varpo" Bendrovei.

Inešta, paremta ir vienbalsiai rezoliucija priimta.

Del dalyvavimo kitose draugijose

10. ALTS. XIII Seimas rekomenduoja savo organizacijos nariams attingai dalyvauti visokiose tautinėse, kultūros ir pašalpos organizacijose bei draugijose. Rekomendacija vienbalsiai priimta.

11. Rezoliucija jaunomenės klausimu

Kadangi imigracija iš Lietuvos yra sustojusi ir naujų tautinių pajėgų pripildimo iš šalies nebėra galima laukti, ir Kadangi mūsų priaugančioji jaunoji karta yra vienintelė mūsų idealų paveldėtoja, Todėl ALTS. XIII Seim. nutarė kreipti kuodidžiausio domėsio į jaunomenės tautinį auklėjimą, surandant ir naudojant visokias moderniško jaunomenės lavinimo priemones.

Inešta, paremta ir vienbalsiai rezoliucija priimta.

12. Pasveikinimas Konstitucijos demokratybės gynėjams.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros XIII Seim. ta karo stovis, karo lauko teismai, paleistas Seimas, nepaskelbiant, kaip Konstitucija reikalauja, naujų rinkimų, šalis valdoma diktatūros priemonėmis, nedaroma jokių žygių atstatyti teisėtai tvarkai, nedaroma patraukti į valstybės darbą kuriamuį šalies pajėgų, bet priešingai — persekiojamos ir terorizuojamos tautinės valstybiniai nusistačiusios demokratinės srovės, griauinama taip reikalinga Lietuvoje vienybė ir sąmoningai gilinama piliečių tarpe neapykanta, Todėl Amerikos Lietuv. Tautinės Sandaros XIII Seimas reikalauja, kad būtų pašalinti neteisėtai įvestieji suvaržymai, atstatyta Konstitucija ir neatidėliojamai naskelbti laisvi Seimo rinkimai. Toliau Seimas pasizada: 1) Tvirtai stovėti už Lietuvos Nepriklausomybę o Nepriklausomybei atsidurus pavojų remti kiekvieną žingsnį, kas jį nedarytų, kad tarnauti Nepriklausomybės išlaikymui ir jai pavojaus pašalinimui; 2) Tvirtai stovėti už tai, kad OKUPUOTAS VILNIAUS kraštas grėičiau gyrytų prie Lietuvos; todėl kiekvieną žingsnį, kas jį nedarytų — Lietuvos valdžia, visuomenės organizacijos ar atskiri asmenys — skaityti savo šventa pareiga remti moraliai ir materialiai; 3) Seimas numato, kad Amerikos lietuviai yra gyvai suinteresuoti, kad mūsų senoji tėvynė Lietuva grėičiau pakiltų ekonominiai, dėti pastangas rėmimui visų samanyimų, kurie skatina gamybą ir prekybą ir kurie turi tikslo tarnauti visuomenei, o ne siauriems interesams.

Užuojauta "Varpo" B-vei 9. 36 kp. vardu F. Pikšris pasiulė sekamą rezoliucija: Amer. Lietuv. Tautinės Sandaros XIII Seimas remia šią gilią užuojautos tauti-sių pajėgų susproditinai šviesos ir demokratinės minties sklaidėjai "Varpo" Bendrovei. Inešta, paremta ir vienbalsiai rezoliucija priimta.

Del dalyvavimo kitose draugijose 10. ALTS. XIII Seimas rekomenduoja savo organizacijos nariams attingai dalyvauti visokiose tautinėse, kultūros ir pašalpos organizacijose bei draugijose. Rekomendacija vienbalsiai priimta.

11. Rezoliucija jaunomenės klausimu Kadangi imigracija iš Lietuvos yra sustojusi ir naujų tautinių pajėgų pripildimo iš šalies nebėra galima laukti, ir Kadangi mūsų priaugančioji jaunoji karta yra vienintelė mūsų idealų paveldėtoja, Todėl ALTS. XIII Seim. nutarė kreipti kuodidžiausio domėsio į jaunomenės tautinį auklėjimą, surandant ir naudojant visokias moderniško jaunomenės lavinimo priemones.

Inešta, paremta ir vienbalsiai rezoliucija priimta.

12. Pasveikinimas Konstitucijos demokratybės gynėjams.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros XIII Seim. ta karo stovis, karo lauko teismai, paleistas Seimas, nepaskelbiant, kaip Konstitucija reikalauja, naujų rinkimų, šalis valdoma diktatūros priemonėmis, nedaroma jokių žygių atstatyti teisėtai tvarkai, nedaroma patraukti į valstybės darbą kuriamuį šalies pajėgų, bet priešingai — persekiojamos ir terorizuojamos tautinės valstybiniai nusistačiusios demokratinės srovės, griauinama taip reikalinga Lietuvoje vienybė ir sąmoningai gilinama piliečių tarpe neapykanta, Todėl Amerikos Lietuv. Tautinės Sandaros XIII Seimas reikalauja, kad būtų pašalinti neteisėtai įvestieji suvaržymai, atstatyta Konstitucija ir neatidėliojamai naskelbti laisvi Seimo rinkimai. Toliau Seimas pasizada: 1) Tvirtai stovėti už Lietuvos Nepriklausomybę o Nepriklausomybei atsidurus pavojų remti kiekvieną žingsnį, kas jį nedarytų, kad tarnauti Nepriklausomybės išlaikymui ir jai pavojaus pašalinimui; 2) Tvirtai stovėti už tai, kad OKUPUOTAS VILNIAUS kraštas grėičiau gyrytų prie Lietuvos; todėl kiekvieną žingsnį, kas jį nedarytų — Lietuvos valdžia, visuomenės organizacijos ar atskiri asmenys — skaityti savo šventa pareiga remti moraliai ir materialiai; 3) Seimas numato, kad Amerikos lietuviai yra gyvai suinteresuoti, kad mūsų senoji tėvynė Lietuva grėičiau pakiltų ekonominiai, dėti pastangas rėmimui visų samanyimų, kurie skatina gamybą ir prekybą ir kurie turi tikslo tarnauti visuomenei, o ne siauriems interesams.

mas nuoširdžiai sveikina Valstiečius Liaudininkus ir visus kitus nuoširdžius Konstitucijos ir demokratinės tvarkos gynėjus ir reiškia jiems aukščiausios pagarbos už jų drasą, pasi-aukojimą ir ištvėrmę žut-butinėje kovoje už Lietuvos liaudies teises ir lais-ve.

Inešta ir paremta pasveikinimą priimti kaip skaitytas. 17 balsų prieš nieką pasveikinimą priimtas.

Centro organų rinkimas

13. Visa Centro Valdyba užgirta vienbalsiai.

14. Sandaros prezidentu vienbalsiai išrinktas adv. Nadas Rastenis.

15. Dr. A. Zimontas pasiulė, kad naujas Sandar. prezidentas Nadas Rastenis būtų pasveikintas jo vestuvių dienoje Seimo prezidiumo vardu. Pasiuly-mas priimtas vienbalsiai ir prezidiumas įgaliotas paduosti pasveikinimą, kad jaunavedžiai jį gautų tinkamu laiku.

16. Rinkimas Apšvietos Komisijos. Nominuoti ir vienbalsiai išrinkti Dr. M. J. Vinikas, M. Vaidyla ir J. Sekys.

17. Rinkimas Istatų Komisijos. Inešimų Komisijos rekomenduoti ir vienbalsiai išrinkti: adv. St. Kodis, adv. J. P. Uvickas ir Dr. A. Zimontas.

18. Kontrolės Komisijos papildymas. Nominuotas ir vienbalsiai išrinktas M. Bieška.

19. Rinkimas Politinio Ido valdybos. Nominuota septyni kandidatai. Dr. K. Drangeliui ir P. Petraitienei atsisakius, vienbalsiai išrinkti: K. J. Semaška, F. Motuzas, A. B. Strimaitis, A. Orentas ir P. Marmokas.

20. Politinė Komisija. Inešimų komisijos rekomenduoti ir vienbalsiai išrinkti: Dr. M. J. Vainikas, Dr. M. J. Vainikas.

21. Sumanymas, kad Seimas pasveikintų Dr. Joną Šliupą. Sumanymas priimtas vienbalsiai ir nutarta pasveikinti Dr. Šliupą prezidiumo vardu.

22. Dr. A. J. Karalius pasiulo, kad Seime būtų parinkta aukų "Varpo" Bendrovei. Pasiulymas priimtas vienbalsiai. Aukavo sekanti asmenys: Dr. A. J. Karalius, \$6.75; Dr. St. Naikelis \$3; Z. Žilvitenė \$2; po \$1: G. Lukas, S. E. Vitaitis, K. Katkevičienė, Kl. Vilkas, kun. Geniotis, J. Stulgis, J. Kaulinas, S. Beržienė, D. Riauka, M. Kasparaitis, P. Marmokas, P. Pikšris, kun. P. Zalinka, Viso \$25.00.

23. Sumanymas, kad Seimas pasveikintų Dr. Kazį Grinių, buv. Lietuvos Prezidentą. Sumanymas priimtas vienbalsiai ir prezidiumas įgaliotas pasiūsti Dr. Grinių tinkamą pasveikinimą.

24. Vienos minutės atsi-stojimu Seimas pagerbė atmintį Dėdės Šerno ir Motiejaus ir Marės Dami-jonių.

25. Vienos minutės atsi-stojimu Seimas pagerbė žuvusius kovose už Lietu- vos nepriklausomybę. Inešta, paremta ir nutarta parinkti aukų Sandaros reikalams, Auko-

jo sekanti asmenys: po \$5: F. Pikšris ir P. Marmokas; S. Beržienė \$3; po \$1: Z. Žilvitenė, J. Stalgaitis, M. Kasparaitis, Dr. K. Drangelis, J. Svitra, A. Orentas, K. Semaška, po 50c. D. Riauka ir X. K. Katkevičienė \$1.50. Viso \$22.50.

27. Aukų priėmimo Komisija skaito pasveikinimą nuo 35 kp. su auka \$115.00 Sandaros reikalams. Pasveikinimas priimtas grausmingais aplodismentais. Taip jau paskelbė, kad viso aukų Seime gauta \$456.50.

28. N. Radys sveikina Seimą Lietuvos žemaičių vardu. Pasveikinimas priimtas aplodismentais ir šaukimu "valio žemaičiai".

29. Pittsburgo delegatai pastebėjo, kad likvidavus 3-čią Apskričių liko \$35.00 pinigų, kuriuos vienas asmuo iš Cleveland, Ohio buvo įgaliotas pasiūsti šiam Seimui, bet Seime tie \$35 nepasirodė. Todėl p. P. Marmokas griežtai pareikalavo kad Centro Valdyba paklaustų, kodėl Seim. negavo tų \$35.00?

30. Prieš pat Seimo uždarymą pirm. K. J. Semaška pakvietė atstovus, kad jie pareikštų savo nuomones apie Seimo įspūdžius. Kiekvienam atstovui buvo leista kalbėti po 3 minutes laiko. Ir visi atstovai ir net inekurie svečiai savo nuomones pareiškė — aurodinėjo ko Seime truk, kiti ko buvo per daug, o tretie palinkėjo Saugeriausios kloties jos užsi-brėžtuose darbuose. Galų gale buvo sugiedotas Lietuvos Himnas ir tuomi Seimas užsibaigė 7 val. vak.

31. Šeštoj sesijoj užsiregistravo "Naujienu" reporteris p. M. J. Šileikis. Svečiai buvo sekanti: Dr. A. J. Karalius, Dr. S. Nai-kelis, S. Beržienė, kun. S. A. Geniotis, P. Sinkus, J. Liulevičius, A. K. Menas, A. J. Balčiūnas, M. R. Kemešienė, S. Krasauskienė, Mrs. Valančienė, M. Žalpienė, P. Rindokas, S. Bartkus, Mrs. ir Miss Semaška, J. Suka, Mrs. Žilvitenė, A. Brijunas, p. Vaičekus, St. Matulis.

ATS. XIII Seimo Prezid. K. J. Semaška, Pirmin. P. J. Uvickas, Vice Pirmin. Julius Svitra, I Sekret. M. Vaidyla, II Sekret.

DYGLIAI

Komunistų papė Pruseika "Darbe" džiūgiasi Bro. S. Levin iš Europos sugrįžusio pareiškimu, kad Rusijos kriauciai gerai gyvuoja, nes jų darbe esanti įvesta amerikoniška sistema. Imk žmogus ir suprask tų komunistų išvedžiojimus: jeigu Rusijoj įvedama amerikoniška sistema, tai jie džiūgiasi, gi Amerikoje prieš tą pačią sistemą piktų gvoltu rekia.

Chicagoj įsikurė "Husband Defense League" — Sąjunga vedusiems vyrams apginti! Pagaliau, truksta dar pantaplinių žygdarbių sąjungos, žinoma su nemažesniu narių skaičium, kaip vedusiems vyrams apginti sąjunga.

Kažkas išrado naują prietaisą, kurį pritačius prie automobilio, pėkstieji praeiviai nebegalėsia po ratų papult, bet busią automobilio drauge su savim velkami. — Automobilių savininkai, matyti, nepavargsta išradinėdami sau nauju išradinksminimų su pėkščiaisiais.

Rastenio-Baltrukoniutės vestuvės

JULIJA BALTRUKONIUTĖ RASTENIENĖ

ADVOKATAS NADAS RASTENIS, dabartinis XIII Seimo Chicagoje išrinktas ALTS. Prezidentas.

BALTIMORE, MD.

Kelios dienos atgal pasi-
pylė po mūsų miestą ži-
nios, kad adv. Nadas Raste-
nis apsives. Tai buvo
visiems naujas dalykas. Ir
kur tik aš ėjau visur gir-
dėjau apie tai kalbant:
dirbtuvėse, susirinkimuose,
namuose. Nors mūsų
Nadas yra greitas ir vik-
rus, bet jo ramus budas
nerodė jokio pavojaus, kad
jis žengs į „stoną moterystės“.

Sužinojus kad p. Raste-
nis veda ple Juliją Baltru-
koniutę iš Cleveland, Ohio,
ir kad apsigėdė sugrįš Bal-
timorėn birželio 19, — ant
Camden stoties susirinko
daug jo draugai ir pažįsta-
mu naujai vedusios poros
sužadėtiniai. Nepasilikau ir aš.
Prankiniš parėio 11 val.
rytė, ir tarpe keleivių pa-
sirodė p. Rastenis su sava-
im. Rožės, vyžiai, ir kiti
žarstomi dalykai pylės ant
naujai vedusios poros. O
vacių ir žarstymu truk-
tė komp. Mikas Petraus-
kas buvo pirmuoju pasvei-
kinti naujavedžius, ir pas-

kui visi kiti susirinkę. Pa-
skui vestuvinė procesija
traukė eile automobilių į
Southern Hotel, kur vedu-
siems buvo parengta apsi-
stojimo vieta.

Vakare, tą pačią dieną
buvo sugrįžtųjų puota Al-
fonso Svetainėje. Svečiai
pradėjo rinktis apie sep-
tintą valandą: o kaip aš
tuonios orkestra uždrožė
maršą, ir naujavedžiai pa-
sirodė salėje. Nadas aukš-
tas, frakuotas, — kaip dzu-
kiškas aržuolas, Julia, liau-
ni, muslinuota šilkuota,
baltavo kaip Lietuvos dar-
želio lėlija: Ovacijos, ploji-
mai ir sveikinimai už sve-
tainę.

Tai ideališka pora. Abu
praklinius dvasios, abu
nuosirdus tautos darbuoto-
jai — viens iš pietu, kita
iš pusvakarių, sužieduoti,
ranka į ranka žengė per
svetainę prie jiems pa-
rengtos vietos, — ir į nau-
ją gyvenimą...

Trukšmams ilstant sve-
čiai pradėjo sėsti prie sta-
li. Scenoje pasirodo komp.
Petrauskas su Atletu cho-
ru. Choras dainuoja: „Te-

sviečia visuomet dorybė
mus kunigakščio...“ is o-
peretės. „Užburtas Kuni-
gaikštis“, kurio rolę Na-
das neseniai lošė, ir jam
tada tas imnas buvo tik
sceniškai dainuota. Bet da-
bar tai jau tikrai jam. Pa-
skui, vėl iš tos pačios ope-
retės, „Per vakariene mes
galėsime gerti, valgyti, kiek
katras norės“. Po to, tarp
gėlių ir šypsiančiųsi žibu-
rių, svečiai pradėjo vaka-
rieniauti. Per vakariene
plaukė į svetainę telegramai,
sveikinanti vedusius. Iš
Bostono, Connecticut,
New Yorko, Philadelphia,
ios, Chicago ir kitur svei-
kinimai pribuvo.

Po gražios ir skanios
vakarienės svečiai pradėjo
šokti ir žaisti, ir vėliau
buvo daug dainų. Minėtas
Choras dainavo p. Petraus-
ko „Lasa“, į kurią įeina:
„Pavasary“ — p-lė Lilė
Gelažiūtė, „Kur namas
mus“ — choras; „Oi kad
aš išjojau“, Valiunienė ir
„Rutkus“ — „Parsivedžiau
mergužele liepuna“ — cho-
ras; „Valio dalgele“, Kasė-
riauskienė-Rutkus; „Lietu-

vos Imnas“ — choras ir
visi.
Po to buvo šokiai ir žai-
slai iki vėlai.

Tai buvo gražios poros
vestuvės.
Nuo savęs veliju nauja-
vedžiams laimingai gy-
venti ilgus metus, ir pa-
sėkmingai darbuotis lietu-
vių tautos naudai ir žmo-
nijos labui!

Po vestuvių

Nauja pora apsigyveno
po antrą 23 S. Stricker
St. Aną vakarą buvau pas
juos svečiuose. Jų visa bu-
veinė pilna gražių dovanų,
kurios yra suplaukę nuo
vedusių draugu iš visų A-
merikos Lietuvių kolonijų.
Iš aplinkinės Baltimorės
ukininkų prisista visokių
gėlių. Tarpe jų pastebėjau,
kad yra jau ir šeimos pri-
būris. Jis labai gražiai
dainuoja. Tai „Kip“ — kurs
yra gražus, aukšniai mar-
gas paukštukas. Jis vardą
avo nuo garsiausio lietu-
vaininko. Tai vietinio fo-
torafo šeimos dovana.

Kas dėsis toliaus, daduo-
sim daugiau, o jėdu abu-
du lai rojus ražais.
A. Kurelaitis.

Laiškai iš Lietuvos

Kodel sprogo krikščionių
koalicija su tautininkais?

(Mūsų korespondento)

Tautininkai vykdo krikde-
mų programą

Klerikalai yra realesni
politikai, geriau supranta
krašto nuotaiką, nes turi
kiekvienoj parapijoj savo
atstovus — kunigus. Tautininkai gi jokių ryšių ir
pasisekimo liaudyje neturi.
Dar esant Seimui, nors mi-
nisterių kabinete daugumą
turėjo tautininkai, bet eko-
nominė, finansinė ir vi-
daus politika, o taipgi ir
užsien. buvo vedama krik-
ščionių demokratų. Finan-
sų minister pradėjo smar-
kiauti remti katalikišką par-
tiją ukininkų sąjungą,
gausiai jai duodamas kredo-
dity, o neutralines kopera-
tyvines įstaigas (žemės u-
kio, kredito, vartotojų)
tiesiog smaugė, nedavė
kreditų ir vedė prie bank-
roto, nors neutralioj kopera-
racijoj dirba ne tik valstie-
čiai laudininkai, bet ir
tautininkai su ukininkų
partija. Svetimo m-ris Bi-
stras emė šalinti mokyto-
jus pažangesnius ir jų
vieton sodintit krikščio-
nis demokratas. Net ir
Voldemarą tiek paveikė,
jog į Lietuvą atvyko, žmo-
niu vadinamas, Žiopa
(Chiopia) — Romos arcivy-
skupas ir su Roma tapo
užmegsti normalus santy-
kia. Tautininkai matė,
kad jie vykdo kademu poli-
tika, bet teturėdami sei-
me 3 atstovus negi galėjo
spirtis prieš 30 kademų
bloko.

Kademų pasitraukimo
priežastys

Seimą paleidus, ko taip
norėjo kd., tautininkams
buvo du keliu: arba visai
pasitraukti ir užleisti vie-
tą k. d. politikai, arba juos
iš kabineto išstumti, pasi-
remiant sukileliais. Juk
aišku — klerikalai be val-
džios gausių pinigų negi
galėjo būti valdžioje. Ka-
da tautininkai atsisakė
šelpiti krikščioniškas parti-
jas ir koperatyvus, tuomet
krikščionys demokratai,
neseniai Ministerių Kabine-
te balsavę už konstitucijos
ir Seimo rinkimų įstatymo
pakeitimus, staiga pasisa-
kė prieš visokias reformas
ir pareikalavo tuoj skirti
Seimo rinkimus. Tautininkai,
sukilimo keliu priėję

prie valdžios, gerai supra-
to, jog paskelbus Seimo
rinkimus jie nė vieno ats-
tovo į Seimą nepravės. To-
del su tokiais k. d. reika-
lavimais nesutiko ir rizi-
kavo kraštą vieni valdyti
su pagelba policijos ir ka-
riuomenės.

Tai viena svarbioji prie-
žastis tautininkų susiki-
virčiavimo su krikščionimis
demokratais.

Antra priežastis. Krikš-
cionys demokratai, kaip
realūs politikai, gerai nu-
jaučia, jog krašto gyvento-
jai — beveik visi — griež-
tai priešingi diktaturai ir
reikalauja Seimo rinkimų.
Diktatura vis viena nega-
lės ilgai išsilaikyti, nes kra-
što ekonominė padėtis kas-
dieną eina sunkyn. Gyven-
tojų skurdas didėja ir to-
del valdyti diktatura, su-
tepti savo vardą yra dau-
giau negu rizikinga. Kad
skurdas didėja, tai visiems
aišku: daugelyj vietų žmo-
nės tiesiog badauja, valgo
miežiengė duoną, o gyvulių
šeria net samanomis. Mat
— vėlybas pavasaris ir
praieiti metų nederlius pri-
vedė prie to, kad 80 nuoš.
ukininkų nebeturi gyvu-
liams pašaro, o pavasario
dar vis nėra, nors jau pu-
sė gegužės. Sėklų pavasa-
rio sėjai tiesiog truksta, o
diktatoriai vos sugebėjo po
500-1000 litų viso valščiaus
ukininkams duoti sėkloms.
Tai tiesiog pasityčiojimas,
bet iš kitos pusės visi ge-
rai supranta, jog vyriausy-
bė daugiau duoti ir nera-
lėjo, nes daug lėšų reika-
lauja tukstantinė armija
šnipų išlaikyti.

Taigi visą tą suprasdami
k. d. ir pasidarė „dideli
konstitucijos gynėjai“, sei-
mo rinkimų reikalaujant,
nes tuo galima liaudyje į-
gyti tiek simpatijos,
suvertus viską — ir karo
lauko teismus, ir diktatu-
rą, ir ekonominį skurdą —
tautininkams.

Trečia priežastis. Kleri-
kalai mielai sutiktų su dik-
tatura, jei pirmąjį smuiką
jie galėtų griežti, t. y. jei
vieton Smetonos būtų kun.
Krupavičius, vieton Volde-
maro — Bistras, vieton
Merkio ir Plechavičiaus —
gen. Ladyga. Tuomet jie
rizikuotų lengva širdimi į-
vesti diktaturą ir tik jaja
pasiremiant valdyti kraš-
tą, padaryti antrą Ispanija
iš Lietuvos. Bet kadangi
šiuo tapu jie to neįstengia
padaryti — todėl jų ambi-
cija užgauta, jie darosi

„demokratais“ ir rinkimų
reikalauja. Juk ne kas ki-
tas, kaip kun. Krupavičius
17 gruodžio pareiškė, kad
jie tautininkus be sąlygų
rems, nors 17 gruodžio su-
kilimas aiškus konstituci-
jos sulaužymas. Tuo tarpu
dabar jie pasidarė konsti-
tucijos „gynėjais“.

Galima būtų dar keletą
pavyzdžių nurodyti, kodel
vakaryščiai bičiuliai — tautininkai su k. d. susipyko,
bet ir šių pilnai pakanka,
kad suprasti jezuitišką k.
d. politiką.

Nauji tautininkų draugai

Dar krikščionių valdymo
laikais tautininkų vadai
kalbėjo per „Lietuvį“
ypatingai neigiamai ir tie-
siog su didžia neapykanta
apie darbo federaciją. Da-
bargi — išėjus krikščio-
nims demokratams, uki-
ninkų sąjungai ir ukini-
kų partijai iš koalicijos —
darbo federacija, priešaky
su Ambrozaičiu — pasiliko
koalicijoj. Tokiu budu da-
bartinę vyriausybę sudaro
dvi partijos — tautininkai
ir darbo federacija. Vieni
atstovauja dvarininkus,
kiti — darbininkus. Vakar
buvo didžiausi priešai,
šandie — geriausi bičiuliai.

Kodel „proletarų“ gynė-
ja darbo federacija staiga
virto diktatūros šalininke?

Į tai lengva atsakyti.

Darbo federacija — dirb-
tinis kun. Krupavičiaus
padaras. Pirmais metais
federantai, dėka Lietuvos
darbininkų nesuspatingumų
turėjo pasisekimo ir net II
Seime pravedė 14 atstovų,
o socialistai vos 8. Dar tre-
jus metus darbo federaci-
jos dirbtinumas visiškai
Lietuvos darbininkams pa-
aiškėjo ir todėl III Seime
jie vos pravedė 5 atstovus.
Kėkaniuose rinkimuose
jie jau nebegaus nei vieno
atstovo. Todėl vadų padė-
tis ir nekokia. Prisdėjus
prie diktatūros vadai bent
vietomis bus aprupinti.
Taip — federantas Milčius
yra Valstybės Kontrolie-
rius ir tokiu budamas ga-
lės savo lyderius ir neblo-
gai aprupinti.

Tai tokie visai žemi in-
teresai privertė buvusius
„proletarų ir susipratusių
darbininkų reikalų gynė-
jus“ griežtai atsistoti dik-
taturės pusėje.

Iš kitos pusės — sunku
surasti koki federanta,
kuros neturėtų kriminališ-
kyls už išaikvota valdžios
partą. Esant diktaturai
tokios bylos arba mažina-
mos arba stačiuose riogso.

Federantų vadu tempe-
ramentas ir visiškai tinka
diktaturai. Tai vyrai „di-
di patriotai“, kurie išgany-
mą lietuvių tautos temato
tik iškabū murzinime, žy-
dų mušime. Tautininkai gi
šioj srityj. ypač tautininkai
studentai, ir meistrai
geri, todėl jų susigimnia-
vimą su federantais reikia
laikyti visiškai vykusiu...
Vienu žodžiu — atatiko
kirvis kotą!

turi daryti mokyklą lan-
kantis vaikas, kad tėvas
nerastų pas jį cigarečių? —
„Jis turi cigaretes užkū-
ti už nešiojamos savo ki-
šeny munšaino bonkos“ —
tai yra moderniški Ameri-
koj anekdotai.

Munšainės nuodais už-
krėsta veik tik ateivija.
Tikrieji amerikoniai laikosi
visai puritaniškai. Ir nenor-
omis kyla abejonė, ar tos
dvi ateivijos rykštės: bol-
ševizmas ir munšainas nėra
tyčia toleruojamos ateiv-
viam sudildyti...
(Bus daugiau)

TRUMPA KELIONĖ PER ILGĄ KRASTĄ.

Worcesteris, Bridgeportas,
New Havenas, Ansonia,
New Yorkas, Cliffside,
Newarkas, Kearney, Pa-
tersonas, Philadelphia,
Pittsburgas, Clevelandas,
Daytonas, Chicago ir
Detroitas.

I.
Kur kitur pirma žengsi į
Usterį nuvažiuojes, kad ne
pas Dėdyną. Tai savaimė
suprantama, kaip nuvažiuo-
vusiam, taip gerbiavam
skaitytojui, taip ir pačiam
Dėdynui. Jis tikras gyvas
sidabras, o gal Usterio
komendantas, delto kad
nemačiau to žmogaus gat-
vė, kurio jis nepažintų,
per petį nelapeltų links-
mai neužkalbintų ameriko-
niškuoju šablonu „Hello
Džan“! Ir jam visi geri.
Čia pat prie manęs jis pa-
ėmė „Sandarai“ iš vieno
prenumeratą, iš kito gar-

sinimą. Manote, tai labai
sunku? O gi, užėjom į
valgyklą, jis ir sako savi-
ninkui: „Hallo, girdi,
Džan, žiurėk, aš ne tik
pats dažnai užėinu bet, ir
svečių atvedu, ir visi san-
dariečiai tad duok, girdi,
„Sandarai“ savo garsini-
mą — „Well, sako bosas,
duoti aš tai galiu, bet pi-
nigu nemokėsiu: tu pats
apmokėk „S-rai“, o aš tau
tą sumą išduosiu produk-
tais.“ — „Siur! sako Dėdy-
nas, ar ne visvien kur,
man tik reikia produktų
pirkti.“ Ir sutartis padary-
ta. Ar nepasektinas pavyz-
dys? Toliau —

II
Bridgeportas, tai tik po-
etams ir gyventi (Stasiu-
naitis toks yra). Ne vien
delto, kad ten tiltas ir por-
tas, bet ir delto, kad ned-
idelis miestas, ir puikus

pajuris su išeinančiu gra-
zių parku, šale kurio daug
lietuvių gyvena. Tai savoi-
tiška Amerikos lietuvių
Juodkrantė (Schwarzort).
Patekęs čionai vasaros
dieną trauk tiesiai į pajū-
rį — visi ant smėlio. Tar-
tamt žydai pasirengę per
Raudoniasis jures bristi.
Daugelis jau įbride, kai
kas net kojomis galo nesie-
kia, plaukia. Tačiau dar ne
visi lietuviai čia. Stasiunai-
tį radau namuose; o Sta-
siunaitis rado Sapiegą
Sapiega rado Bakuną, o
Bakunas rado Remeiką, o
Remeika rado Millerį, o
Milleris Viduną ir tt. kol
susirinko gražus skaičius
energingų sandariečių sa-
vais ir bendrais lietuvių
reikalai pasitarti. Negaliu
praieiti pro Dulbį. Kaip
tauta, valstybė, miestas,
kaimas turi savo garbin-
gus autoritetus, taip turi
bridgeportiečiai gerbiam.
Dulbį, jau virš 40 metų A-

merikoj gyvenantį, gilų
patriotą, žinomą savo tei-
singumu, jautrų artimo
nelaimei ir pavyzdinga li-
tuvj. Klausytis jo tai lietu-
višką enciklopediją skaity-
ti. Ilgiausių jam metų ir —

New Havene jei ne Alks-
ninis — tektų amžinai pa-
klysti Yale universiteto la-
birntuose. Tik ačiu jam ir
mieste jautiesi kaip čia
gimęs, ir sandariečių bu-
relis lyg iš žemės išauga.

Kur tų mūsų brolių nėra
kaip žemės kamuolys
apskritas, taip jie lyg
skruzdėlės įvairiose jos
dalyse susukę sau gužtas.
Ir nuosirdumą bei tradici-
nį lietuvių svetingumą tik
svetimoj šaly lietuvių bus
išlaikę pilname aukštume,
o norint rasti 100 nuoš. pa-
triotų (ne nacionalistų) tik
Amerikos lietuviuose rei-
kia ieškoti.

Geras žmogus gerą tylėda-
mas daro.

Bet kiek idėlaistų veikėjų,
darbščių kultūros veikėjų
rasime, kurie nors didelius
dalykus savo vientaucijų
gerovei daro, vis tik jie lie-
ka mažai ar visai nežinomi
platesnei visuomenei. Čia
minau Stamford, Conn.,
toliau South Norwolko li-
tuvius Žiurėk, toli jie nuo
platesni kelio, veik joks
pravažiuojantis jų neklū-
do nei paraginimai pasie-
kia, o paklausyk ir ten tau-
tinis judėjimas pats per
save bekilas. Nieko nesida-
ro be priežasties. Apie
Stamfordą teko patirt, kad
p. Žilinskas pats užrašęs
pustuziniui „Sandaros“
prenumeratą, o kas pada-
rė So. Norwolke dargi pa-
tirti nepavyko. Garbė tau-
tiečiai, kad visur kilniai
pasielgiate. Už gera ir
gražų darbą jei ne visuo-
met svietas susipranta ge-
ru atsiminti, tai pati saži-

nė gausiai atsimoka, žino-
dama esanti padariusi ge-
ra.

Ansonia — žalvario pra-
monės didelis centras. Lie-
tuvų kolonija nedidelė, bet
veikli. Visi gyvena tartum
vasarnamy, nes tas mieste-
lis kaip retas Ameriko-
j, mokoje apsiginti nuo ruks-
tančių fabriku ir išlaikė
daugybę krumų bei žalu-
mynų.

Mažesnėj vietoj greičiau
galima pastebėti gerumus,
o taip jau ir blogumus.
Šventą pavakarį pastebė-
jus viešai gatvėse girtų
vaikėjų tikrai matai, kur
veda prohibicija.

— „Pirmiau merginos
vakaruškose bėgdavo nuo
vaikino tik pajutė, kad jis
gėręs, dabar negėrusį net
„vyru“ nelaiko ir prieaug-
lės mergaitės jau pačios su
savim nešiojasi plokščias
munšaino bonkutes“ — aiš-
kina vietos lietuvis. — „Ka-

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

J. PRONSKUS, Editor, K. J. PAULASKAS, Business Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketverias. Prenumerata "uri" sub apmokama iš karto. Prenumeratos metas "sistol" nu) dienas, užrašy mo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00. Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, užrašant: "Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

AMERIKA IR LIETUVIAI

Pervažiuavus sykį per Kanadą tenka pastebėti ryškų skirtumą: čia pat vieną pusę Detroito upės Jungt. Vals. pusę nepaprastas bujojimas — miestai, fabrikai, keliai, ukiai, laukai lyg monas kyla auga, kitoj gi pusėje Vidsoras ir už jo prasideda kaimeliai — apšepę, sumukę. Vaizdas, tartum važiuojį per kokią rytų Europos vargingą šalį. Tuo tarpu skirtumas tik sienose ir valdymo sistemoje. Ši šalis duoda išradėjus, genijus, garsius mokslo ir politikos vyrus, anoji gi velka pilką tolimos kolonijos vegetavimą. Kiek daug reikią iniciatyvos laisvę ir ieškanti gyventojų dvasia. Amerikos J. V. gyventojai yra susidarę iš tokių Europos išeivių, kurių dvasia, nepakeldama tiranijos, ieškojo savo kurybai nęvaržomų sąlygų ir susikūrę valstybę, diktuojamą sveiko proto ir laisvės pamėgimo.

Kitų tautų istorija rodo, kad praturtėję ir pasiekę didelio komforto jos pradėdavo gesti ligi valstybės žlugimo imtinai. Argi apie Amerikos yankį taip galima manyti? Priešingai, amerikoni mokėjo idealiai suderinti į vieną ir didelį turta ir demokratinius papročius, ir tatai yra amerikonių savybė, kuria jie ir patys didžiuojasi ir kitų šalių pavyzdžiu yra imami.

Kad amerikoni stovi ant tikro kelio geriausiai įrodo tai, jog jų tarpe veik visai neapsireiškia tų dviejų dorinio ir socialinio puvimo žymių, kokios ęste ęda tamsesniuosius ateivius — tai yra girtuoklybės ir komunizmo. Faktas, kad prohibiciją įvedus munšaino nuodais greit užsikrėtę dauguma ateivių. Kuo ta saužudybė baigsis šiandien sunku pasakyti, viena tik galima pastebėti, kad toji ryškė dar labiau sutrukdys ateiviams kulturoje vyti tikruosius amerikonus, jei ne dar blogiau atsitiks... Komunizmo liga, kerėjanti ateivių tarpe, yra taip jau ne kas kita, kaip nesveikas reiškinys, kilęs de tų ateivių žemo kultūrinio stovio. Perdaug jau aišku visiems ir patiems komunistams, kad jų "sistemai" Amerikoje dirvos nėra ir taip jau visiems ir patiems komunistams žinoma, kad jie savo pudymo ir destruktijos darbu tik sulauko ateivių progresą ir padeda ateiviams tik greičiau ištautėti. Be abejo, tai mato patys amerikoni ir gal delto tas dvi ryškės nepasistengia visiškai išnaikinti.

Deja, reikia prisipažinti, kad šių dviejų ligų apsės tųjų tarpe randasi ir lietuviai Amerikoje. Ta patvirtina ir patys amerikoni, nustatydami lietuviams imigracijos kvotą sulyginant su tamsiomis, nepageidaujamomis tautomis.

Argi taip bloga su Lietuviais yra? Lietuvii tauti turi gražią istoriją, yra davusi daugelių tautų ir pačia Amerikai ne vieną garsų žmogų ir patys Lietuviai Amerikoje, sulyginant su kitais ateiviais, daug kultūringai gyvena. Tad lieka Amerikos lietuviams apsisvalyti nu tų dviejų ligų ir labiau išeiti viešumon. Atsisakymas nuo munšaino, išskyrimas iš savo tarpo komunizmo ap sės tųjų ir aktingas dalyvavimas Amerikos politikoje tai tie trys reikalavimai, kuriuos šiandien turime sat pastatyti ir kuriuos atlikę galėsime skaitytis iškilę iš tamsiųjų ateivių eilės ir esą tiesiame kely į lygius kon kurentus Amerikos kultūros nešėjams.

LIETUVIŲ PRAEITIS IR DABARTIS VILNIAUS KRAŠTE

Dabartinis Vilniaus arcivyskupas Jalbrzykovskis ka tik išmetę į gatvę Vilniaus Trinapolio lietuvii šeneli prieglauda, gyvavusią jau keliolika metų. Prieglauda iš mesta delto, kad prieglauda naujai būtų reikalingi pa čiam arcivyskupui. Tai yra dar vienas eilinis lenku bažnyčios žygis prieš lietuvius Vilnijoje, kurių naikinim po piežius palaimindamas pavedė atlikti lenku kuni gam. priskirdamas Vilniaus kraštą Lenkijos bažnytine ierarchyje. Musų kunigai dar ir šiandien negali atsigirėti po, žiaurus "nepaprasta meile ir tėviškumu" Lietuvii tautai. Išmesti į gatves lietuvii kudičiai moksleiviai ir pavaręgiai tos "meilės" kruvinos aukos.

P. S. Alseikos str "Liet. praetis ir dabartis Vilniaus krašte" del stokes vietos šiame, bus įdėtas kitam "S-ros" nry.

SIS TAS APIE REKLAMĄ LAIKRAŠČIUOSE

Reklama arba garsinimai mūsų laikais yra nelyginant biznio siela. Kaip kunas be dvasios, taip biznis be reklamos žūsta. Tai visur jau patirta.

Svarbiausia reklamos priemonė yra laikraščiai. Jie tūkstančių ir milijonų dėmėsi kreipia į progresyvių biznierių siulomas prekes, jie yra parankiausias kelias pranešti publikai naujienas iš prekių rinkos ir įvairius išpardavimus ir tt. p.

Ant kiek prekybos pasaulis priklauso nuo spaudos garsinimų parodo toks pavyzdys: Butte, Montanoj, del spaustuviniukų streikų kaikurį laiką nebeišėjo joks laikraštis. Del to streiko štai kas pranešama:

"Antroji diena be laikraščių atsižymėjo nauja padėtim viso miesto prekyboj. Departament-krautuvės praneša, kad pardavimai sumažėjo ant 50 nuosimčių, ir kitos firmos praneša apie panašius nuostolius". Tai yra ryškūs įrodymas, kiek daug šiandien gali padaryti reklama per laikraščius.

Kadangi ir Lietuvii Amerikoje gyvenimas eina bendra amerikoniško gyvenimo tekme, iš to išeina, kad ir lietuvianis reklama savo spaudoj yra butinas dalykas. Pas mus norima vėl prikelti obalsį "savas pas savą". Tai galima pasiekti tik per savo spaudą. Biznieriiai turį ką pasiulyti, turi garsintis, o pirkėjai, norį ko nusipirkti, privalo pasieškoti laikraščiuose. Lietuviai turi dar tą gerą pusę, kad jų tarpe beveik nėra prigavikų, tad lietuviių biznierių garsinimams galima veik visuomet tikėti, o kur garsinimai pasirodytų neįtikėtini, laikraščių pareiga tokių nepriimti.

"Sandara" žada tos taktikos laikytis, todėl kaip turintieji ką pasiulyti, taip norintieji ką pirkti kviečiami garsintis "Sandaroj".

Pas tabos

AMERIKOS KARAS SU ORU

Negalima neatžymėti tų reiškinii, kas šiomis dienomis darosi ore. Amerika užsimojo paimti visus pasaulinius oro nugalėjimo rekordus. Jau įtręčias Amerikos lėktuvas perskrido Atlantiką. Tuo būdu Atlantiško vandenyno erdvės skaitomos galutinai nugalėtos ir nauji perskridimai nieko daugiau nebe-nustebins. Bet Amerikai ir to negana. Dar liko Didysis arba Ramusis — Pacific vandenynas, tebevylio-jas drąsių pasiryželių širdis. Ir štai pirmas didelis šuolis ir ton kryptin padarytas. Birž. 29 d. iš San Francisco išskrido karišku Fokker C-2 lėktuvu 2 Amerikos armijos karininkai 2100 mylių toli ligi Hawaii salų. Labai greit žemęj pasidarys taip ankšta, jog labiau mylinčios prietykiauti žmonių dvasios dar labiau ims galvoti, kaip čia į kurią kaimynę planetą nus-kridus.

Po didžiojo karo atsiga-rusi žmogaus dvasia vis abiau ilgisi atsipalaiduoti š visų pančių, kaustančių ją prie kraujo ir vargo porsunktos žemės. Tai yra r didelio protesto reiški-nys prieš visas priespaulas ir diktaturas, kokiomis karo ištvikėliai nori su-kaustyti žeme tebešliaužo-ancija žmonija. Garbė A-merikai, kuri pirmoji izie-busi pasauliui taikos ilgė-sį, pirmoji parodo, kur link turi būti sunaudojamas žmogaus proto genijus: ne savitarpio žudynėms, bet ramtos užkariavimui.

KRAUJO BROLIŲ UKAVIMAS

"Laisvė" ruošia, savo skaitytojus prie naujų ži-nių iš Sovietų rojaus. Pra-nešdama, kad Maskvos armijos distrikto karinio tribunolo pirmin. "drau-gas" Orlovas guljis ant nirties patalo, kaip pa-sekmė tulo monarchisto pasikesinimo, ji jau sma-guriauja, kad "aiškus da-lykas, kad skaudžiai turės užmokėti ne tik pats žmog-

BOLŠEVIKŲ SIENAPIU-TĖ LIETUVOJ

Birželio 10 d. įteikiant kredencialus prezidentas p. Smetona atsakydamas Sovietų atstovo Arasevo kalbą gale pareiškė: "Dirb-damas įgyvendinimui Tam-stos nurodytų siekimų, Tamsta, Pone Ministeri, Pasmerkiant tokius "juo-surasi manyje nuolatines pagalbos ir paramos". Reikia laukti, kad naujasis atstovas tikrai užsiims rimtu darbu dviem valsty-bėm sustiprinti savo tarp-taikos ir ekonomijos santy-kius, o nebesupirkinės iš-štabo generolų Lietuvos valstybių paslapčių, kaip tatai pasirodė praktikuota prie jo dirmtakuno Alek-sandroviskio. Bet ši per-maina toli gražu nerodo, kad Lietuvoje su komuniz-mo pavoiu baigta. Klai-bėdos Miesto Tarybos rin-kimai, kur komunistai ga-vo daugumą ir išsirinko orvnai komunistiška prez-i-diuma, kalba: kad komuni-stai Lietuvoj lyv piktžolė nesveikame ore keroti ke-roja.

Klaip. Miesto Seimelio rinkimai įvyko karo stoviui, karo cenzurai ir kito-kioms "moderniškom" valdymo priemonėms siau-čiant. Reiškia, jau prakti-ka parodė, kad tik toks tokį gimdo, kad fašistinė valdymo sistema geriausia d'rva bolševizmui plėstis, nes abu' labu tokiu. Kuo-ning visuomenei burna už-čiaupta ir rankos surištos įvairiais suvaržymais ir ji negali laisvai išsireikšt, tada tik papamąję pajė-gos bujoja. Baime, kad ne-kįtaip dedasi ir visoj "iš-gelbėtoj nuo komunistų pavojaus" Lietuvoj.

DOKINIS SUGEDIMAS.

Kitoj vietoj dedamas p. Paulausko laikas, kuriame protestuojama prieš vieną laikraštį už išnieki-nimą Lietuvos Himno ir neva jukais jam to išnie-kinimo redakcijos primeti-ma. Pasmerkiant tokius "juo-surasi manyje nuolatines pagalbos ir paramos". Reikia laukti, kad naujasis atstovas tikrai užsiims rimtu darbu dviem valsty-bėm sustiprinti savo tarp-taikos ir ekonomijos santy-kius, o nebesupirkinės iš-štabo generolų Lietuvos valstybių paslapčių, kaip tatai pasirodė praktikuota prie jo dirmtakuno Alek-sandroviskio. Bet ši per-maina toli gražu nerodo, kad Lietuvoje su komuniz-mo pavoiu baigta. Klai-bėdos Miesto Tarybos rin-kimai, kur komunistai ga-vo daugumą ir išsirinko orvnai komunistiška prez-i-diuma, kalba: kad komuni-stai Lietuvoj lyv piktžolė nesveikame ore keroti ke-roja.

siuviniai \$1. Užsisakykite ir gaut galima päs auto-rių: M. Petrauskas 700 W. Lombard st. Baltimore, Md

Komp. M. Petrauskas vasarai vyksta Detroitan, kur rengs scenai kai ku-riais operas ir operetės. Sako, kad detroitiečiai la-bai laukia atvažiuojant kultūros skleidėjo.

NAUJAS LAIKRASTIS

"LIAUDIES BALSAS"

Įgautomis žiniomis Lie-tuvos Respublikai Gint Komitetas Latvijoje nuš pereito birželio pradžios pradėjęs leisti Rygoje dvi-savaitinį 16 puslapių laik-raštį "Liaudies Balsas". Laikraščio tikslas busias tiecti plačią ir teisingų in-formacijų apie tai, kas de-dasi Lietuvoje ir siekti plačiosios laudies teisių ir demokratines tvarkos at-statymo Lietuvoje. Žodžiu tai bus išsiskęs iš Plecha-vičiaus cenzūros Lietuvos demokratijos gynėjų laik-raštis. Jo kaina Amerikoje 7 mėnesiams t. y. ligi me-tu galė \$1, 3 mėnesiams — 50 centų. Adresas: Latvi-ja, Riga, Miera iela N 8 ds 7. "Liaudies Balsas"

KOMP. MIKO PETRAUS-KO

lietuvišku dainų chorams VII sąsiuvinys greit bus atspausdintas. Telpa 10 dainų. Kaina sa-

MAGARYČIOS

III PUSL. DIDELIO FORMATO SATYROS FELJETONŲ IR LĒNGVOS BELETRISTIKOS RINKINYS

Gaunama "Sandaros" knygyne pavieniais ekzemploriais vie-tojeje ir išsiųstant paštu. Kaina tik pusė dolerio. Rinkinys vaiz-guoja Lietuvos gyvenimo romantinę pusę ir jo besireiškančius trūkumus ir kurįsias dar is ta metu, kai tik pradėjo Lietuvoj for-muotis miestelėniškų burokratizmo žemalai. Kaip atsiliepią visa-tai metų lietuvių spaudų knygoj, štai, tačiau neatimant vilies, pasilyti, pliekiamos lietuviškų "potu" ydos ir jų smulkusis pa-saulis. Bet vietoj dainų žodžių gali kiekvienas įstikinti pats "Ma-garyčias" pasiėmus.

Paruošta yra "Sąjūdių" ir kita "Magaryčių" knyga. Kreiptis: "SANDAROS" ADMINISTRACIJA SO. BOSTON, MASS. 327 E STREET

Moderniniai palinkimai randa savo pasirinkimą Camel

ŠIU DIENŲ skonis iškiliai Camel kaip savo idealį cigarečių. Šis amžius griežčiau renkasi negu bile žinomas ir Camels skaito pirmas. Camel gardumas ir kvapėjimas pačina nuo parinkčiausiu kę auga tabakų. Ir nuveda prie augsčiausio smagumo rukyme.

Nerasite augštesnio gerumo saiko kai šiame niimylėtame cigarete. Jūsų pačių pasidžiaugimas patvir-tins nusveriantį pasirinkimą moder-ninių rukojų.

Kad dažinoti kaip miuksti ir ma-lonus geri cigaretai tikrenybę gali buti,

"Imkite Camel!"

Ivairios žinios Apie Ivaivius Parengimus

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKIMAS

Rašo "Sandaros" Korespondentai

HARTFORD, CONN.

Visokios žinios.

Birželio 26 d. vietos lietuvių parapija surengė pikniką Charter Oak Parke. Nors diena iki pietų pasitaikė lytinga ir daug lietuvių sulaukė nuo pikniko, bet piknikas vistiek patįvyko ir publikos privažiavo apie 15 šimtu. Pelną padarė gražaus. Piknike choras vedamas varg. Vasario padainavo apie 7 dainas iš kurių geriausia išėjo Vilnius ir dar pora. Apart to buvo lenktynių, žaislų ir tt.

Vakare tą pačią dieną pas vienos daktarę M. Aukštakalnių buvo parengta "parė", mat daktaras, kuris iki šiol užlaikė du ofisus — Hartforde ir Waterbury. Hartforde buveinė panaikino ir Birž. 12 d. išsikraustė į Waterbury. "Parė" buvo smagi ir pavyzdinga: prakalbų, linkėjimų daktarui naujoje vietoje apsigyventi ir sykiu neapleisti Hartforde, žaislų ir tt. Susirinkusieji įteikė daktarui šeimai dovanų.

Nesmagu, kad Hartfordo inteligentai išsikraustė, nes čia apšviestųjų yra labai mažai. Iki šiol buvo Jonas Steponaitis, bet savo biznį pardavė ir girdėti Hartfordą apvais (išvažiuoja į Brooklyną). Smagus ir simpatingas buvo J. Steponaitis ir lietuvių reikaluose pagelbėdavo. Taipgi čionai gyvena ar tebe gyvena Antanas Jokubaitis, bet jis lietuvių susirinkimuose nepasirodo.

Senieji ir naujieji tautiečiai turėtų daugiau draugiškai susiglausti ir dirbti naudingus darbus. Ypač daugiau reikia vienybės ir tampraus susirišimo. Vienybėje ir meilėje — galybė.

Liepos 17 dieną New Haven'e įvyksta SLA. Con. apskričio suvažiavimas — piknikas. Vietinė kuopa važiuos su autobusais. Geistina kad visi užsiregistruotų įskalo pas kuopos sekretorių Makavecką, nes mėtiname išvažiavime turime visi nariai dalyvauti.

Jurgis Pranaitis, Conn. valstijos policiantas nuo 1 d. Liepos mėnesio paskirtas eiti aviacijos inspektoriaus viršininko pareigas prie aviacijos departamentu vedamo Clarence M. Knox. J. Pranaitis valstijos policiantu buvo nuo Birželio mėn. 1924 m. Pirmo to jis buvo saržentu 118. Observatorijos 43 Skvadrono, Oro tarnybos divizijoje.

A. iš R.

SCRANTON, PA.

Bloga darbų padėtis.

Šiame mieste yra darbai daugiausiai anglių kasyklose. Kada jos sustoja, tada lieka suvis mažas judėjimas šiame mieste, yra dirbtuvių ir daugiau, kaip tai geležinių, šilkinių, ir taip visokių smulkių dirbtuvių. Geriausiai darbininkams, kada gerai dirba anglių kasyklos, tada pinigų yra kaip sieno, tik tai mainierys paima per dvi savaites 70 ar 80 dolerių, tai sako, kas čia velnias do pėdė; o kiti mainiariai, kurie smarkėsi prie darbo, tie pasiima per dvi savaites po 130 ir po 140 dolerių ir daugiau ir tie

sako, kas tai yra, visa maža!

O kurie darbininkai viršui dirbtuvėse dirba, daugiau neuždirba, kaip \$3.50 dienai, o pragyvenimas tai pat brangus: maistas, rendos, drabužis. Tokiu būdu kurie yra su šeimynomis, o mažai uždirba — yra labai sunku pragyventi. Murininkai gauna dienai už 8 valandas po 12 dolerių, karpinderiai už 8 valandas 10 dol. Šitai pagai negalės trauktis, kad vienai pertekliui gyvens, o kiti badu turi stipti, katrie mažai uždirba, esa negali peros mesos šmotelį nusipirkti, nei geresnio drabužio turėti o nesuspėjęs, liai po tam tokį žmogų bome tinginiu vadina.

Dabar stovi nedirba vėl penki brekeriai, penkios kasyklos dvejose kasyklose su streikavo, o kitos taip sau stovi iš dievo loskos, jau cėlas mėnuo kaip nedirba, daugybe darbininkų vaikščioja be darbo!

Nežinia kaip ilgai toks nedarbas tęsis, tą parodys ateitis. Bizniai visokios rūšies puola žemyn, tokiu būdu visi yra labai nusimę. Todel šiuom laiku niekas nesikėsinat važiuoti į Scrantona darbo ieškoti, o labai apsiriksate, tai tokios naujienos iš mūsų miesto.

Šiomis dienomis apleido Scrantona kun. Jonas Kuras, klebonas šv. Juozapo lietuvių bažnyčios. Išvažiuojo aplankyti Lietuva neapribuotam laikui, išgyvenęs Amerikoje apie 33 m. be jokio pertraukimo.

Lietuvių Tautinės Bažnyčios vyskupas Jonas Gričėnas šiomis dienomis gavo iš Amerikos valdžios pinigų del užlaikymo senelinų prieglaudos namams, vadinamam Vilniaus Namais, kada isteigė Lietuvių Tautinė Parapija nupirkdama gražią didelę ukį su triobomis. Nuo šiol gaus kas metai nuo valdžios pašalpa.

J. Petrikys.

CLEVELAND, OHIO

Sarpalius-Komaras

Ka gi rašyti? Nieko idomaus šiuom kartu. Idomiausias dalykas — tai K. Sarpalio ir J. Komaro ristynės 19 d. Birž. kurias surengė "Dirva". Imtynės buvo už Lietuvių čempionatą, kuris turi juomi vadintis. Tiek turio pasakyti, kad J. Komaras išėjo laimėtoju šį kartą. Prasi-dedant imtynėms K. Sarpalius išrodė nuvargęs ir perdaug nudevėtas. Tat per tankios imtynės ar kas kita jį nuvargino. Pasibaigus imtynėms K. Sarpalius pripažino pirmenybę J. Komarui, bet kvietė J. Komarą dar kartą parsitikrinti, žinoma ant ko J. Komaras sutiko. Ritosi J. Šimkus su kokuu tai sveitimaučiu, kurio pravardės nenugirdau. Ypatinai butu gera kad garsintofas ristikių pravardės istartu aiškiai ir garsiai. Ši kartą p. Karpavičius garsino tik tiems, kurie pažinojo ristikus ir kurie prie platformos stovėjo. Daugumas toliau stovėjusių teiravosi "kuris čia lietuvis". Abelnai visa tvarka buvo neuzvydėtina. Ypatinai nuvažiavimas. Kada bus kitos ristynės neteko sužinoti.

Dovydas 2.

Apsivalė nuo bolševikų SLA. 14 kuopa perorga-

Worcesterio žinios

"Sandaros" 16-kuopos nariai tēmykite.

Liepos 13 d. seredos vakare, kaip 7:30 yra šaukiamas svarbus susirinkimas. Visi nariai malonėkite ateiti, nes yra daug svarbiu reikalų aptarti. Meldžiu at-

silankius užsimokėti savo duokles, nes nuo šio susirinkimo visi nariai bus išbraukti, kurie neužsimokės savo duoklių. Taipgi atsiveskite ir naują narių įtikimū Sandarai.

Juozas Krasinskas Finansų sek.

nizuota Pildomošios Tarybos įsikišimu. Kuopoje buvo įsigalėję bolševikai ir budami didelėje mažumoje bandė nešti savo politiką kuopon. Bet taip, ilgai dalykai buvo nepakenčiami. Visų barnių istorija nekar-tosiū. Laikraščio vieta brangi. Pasekmės yra tokios, kad Pildomošios Taryba išskyrė apie 30 narių iš 14 kuopos ir davė jiems 340 kuopą ir progą susior-ganizuoti. Bet kiek teko nugirsti jie nē nemano tai daryti. Vertėtų visoms S. LA. kuopoms kurios turi nesmagumū iš bolševikų pusės susidmotėi SLA. ge-rove ir susitvarkyti.

Dovydas 2.

DAYTON, OHIO

6 dieną birželio Daytono Universitete užbaigė Chemijos inžinieriaus mokslą Jonas Valiušis, lietuvis, su-saus Petronėlės ir Motie-jaus Valiušų; tai pirmas jaunuolis pasiekęs aukštą mokslą tarpe Daytono lie-tuvių.

Jonas Valiušis moka ga-nerai lietuviškai rašyti ir kalbėti, yra doras jau-nuolis ir visu mylimas, ga-bus moksle. Linkėtina jau-nam mūsų profesionalui kogeriausios kloties ir šviesaus gyvenimo.

Sandarietis.

Yra remtina

Worcesterio Lietuviai tu-rėtų daugiau remti Lietu-vių Savitarpinės Paskolos Banką pasidėdami kad ir po mažą sumą pinigų, nes tai vienintelė įstaiga, kuri duoda naudą savo žmonėm ir už įdėtus pinigus gau-na nuosimti.

J. Motuzaitis

Jau sveiksta

Antanas Bernotas senas lietuvių tautinės dvasios skleidėjas susižeidė dirbtu-vėj koją apie 4 savaites tam atgal, bet jau pradeda sveikti. Bernotas yra ger-sas Sandarietis. Linkėtina greito pasveikimo.

Budavoja -garadžių

Zinomas lietuvis grabor-M. Civinskas pradėjo bu-davoti ddelį garadžių, kur bus galima sutalpinti apie 50 automobilių. Budavoji-mo darbą prižiūri kontraktori-us Vincas Degutis.

Išvažiuo

Šventėms praleisti išvažiuo J. Rukėjų šeimyna į New Yorką.

318 kp. SLA. organiza-torius butinai užsispyrė suorganizuoti visus Lietu-vius vaikus į SLA. Mozuraitis sakė, kad vaikų kuopoj tuoj bus 50 narių. Bravo Mozuraiti! bet nepamiršk ir "Sandarą", nes esi davęs žodį padirbėti ir Sandarai.

Joseph J. Dirs

Tel. Lafayette 0222. Teikiu patarnavimą laidotu-vėm ir išrendavoju automo-bilius vestuvėm ir kitokiems pasivažinėjimam. 13 ELLSWORTH ST. Worcester, Mass. Tel. Cedar 4953.

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA

Mes kepame 6 rūšių duoną, keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit mūsų duonos. A. Duda ir V. Staliauskas 75 WARD ST. Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.

Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.

P. A. DEDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Jeigu norite gauti geriausias mėsas ir kitus valgomus daiktus, tai užėikite į A. Kraučialio ir J. Krasinsko krautuvę. 181 MILLBURY ST., Worcester, Mass.

DR. F. PUSKUNIGIS

Vietinis lietuvis daktaras, kuris daug lietuvių iš-gydė iš labai pavojingu li-gų. Jis laiko ofisą 23 PRO-VIDENCE ST., Worcester, Mass. Ligonius priima nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.

Telephone Park 5036

Dr. Samuel Lopatin

DENTIST
50 Trumbull Square Worcester, Mass.

Tel. Cedar 6598

W. C. Harris, M. D.

Ofiso valandos: nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. 106 MILLBURY ST., Worcester, Mass.

SAUGOK KOJAS

Mes paliuosuojam jusų kojas nuo visokių nemalonumų, kaip tai: kornų sumušimo, papad-zių deginimo, mazolių sutry-nimo ir kitokių nesmagumų. Norinti turėti sveikas kojas, pirkite čeverykus pas WALK-MORE SHOE STORE 58 Millbury St. Worcester. Užtikrinam, kad busit už-ganėdinti, nes tas žinoma per 15 metų mūsų praktikos. Vedėjas R. J. Likšys.

A. BUDREVIČIUS.

Užlaiko dvi APTIEKAS 122 Millbury Street ir 38 Providence St., Worcester, Mass. Reikalui esant kreipki-tės, nes gausite teisin-gus vaistus ir gerus patarimus.

Tel. Park 2470

BEN. MENDELSON

Advokatas. Ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europėj. 290 Main St. Room 931-932 Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT CO.

Užlaikome visokias mėsas, de-šras ir virtas ames, Viskas di-đeliam pasirinkimė. 275 GREENWOOD ST. Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė

96 MILLBURY ST. Worcester, Mass. Vincs Česnos krautuvėje vi-suomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Priėmamos kainos ir už-tikrintas patarnavimas.

WORCESTER DAIRY SYSTEM

Near-by Milk & Cream
Phone Park 310
For PROMT SERVICE AND BEST QUALITY
17 E. Worcester St. Worcester, Mass.

Tel. Cedar 7206

A. J. KATKAUSKAS

Didžiausia Drapanų Krautuvė ant Millbury St. Vyriški ir moteriški drabužiai dideliam pasirinkimė. 372-376 MILLBURY ST. Worcester, Mass.

RUKYKITE

C. C. A.

CIGARUS

American Clothing Co.

Vienatinė tos rūšies krautuvė, kurioje par-đuoda geriausius drabu-žius suaugusiems ir vai-kams.

10 MILLBURY ST. Worcester, Mass.

Tel. Office Park 5134

Res. Cedar 1768-M

PRAN. J. BUBLYS

BOBBLIS

LIETUVIS ADVOKATAS

827 State Mutual Bldg. WORCESTER, MASS.

VINCAS DEGUTIS

Generalis Kontraktorius Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.

15 ENGLEWOOD AVE Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS

Lietuvis Graborius

310 HARDING ST. WORCESTER, MASS.

Tel. Park 4156

Patarnauju laidotuviem ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

ST. BAJERČIUS

(BAYERS)

Lietuvis Fotografas

Traukiu paveikslus pavienių asmenių ir grupių

24 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

Juozas M. Čižauskas

PLUMERIS

Atlieku darbą užkrintai

34 STERLING ST. WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 1985-M.

STERLING DAIRY

MILK CO.

Ant kiekvieno pareikalavimo vi-siems pristatome į namus re-triusį pieną ir smetoną. Reika-luodam. Saubite telefonu: Park 7717 arba Park 7991.

3 KANSAS ST. Worcester, Mass.

IGNAS J. BARKUS

ADVOKATAS

546-548 Slater Building, Worcester, Mass.

Ofiso tel.: Park 7717

Namų tel.: Cedar 2863-W

WORCESTERIO BIČIAI, TAI YRA QUINSIGAMOND EŽERAI

Čionai ne vien tik kitataučiai, bet ir netuoliai turi linksniausias vietas, kaip Bendrovės Parkas (maudyklės) Maironio Parkas, U. Klubos maudyklės, tai lietuviams linksniausios vietos. O aš jums patar nauju, kuris norite to, ko norite tai yra mano krautuvėje — Bathing suitų mažiems ir dideliems; moteriškas, merginoms dresų ir skrybėlių čeverykų ir tt. Vyrams turio siūtų, čeverykų ir skrybėlių. Vaikams visokių pasirinkimų pilna lainė, nes užlaikau didžiausią drapanų krautuvę ant Millbury st. Pinigų negėikia. Viskas pigu. Priimu Lietuvos Bėnų Kuopos pil- noje vertėje kuponų kainos nuo 10 centų, kurie pirkis mūsų krautuvėje reikalingus sau daiktus iš apėdėdų ir apsiavimų. Didžiausias pasirinki-mas. Visko pilna ir pigu. 26-29

A. J. KATKAUSKAS

372-276 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 7206

Detroito žinios

DETROIT, MICH.
Apsisaugokite restorantų valgių

A. Vėgėlė valgydamas restorantė pietus ir jo stikla. Nugabentas į ligo-
vėnė, stikla išėmė, bet daug
vargo ir kancijų žmogų
turėjo.

Ponai Juniai nupirko di-
delį nuosavą namą dviejų
gyvenimų gana geroje vie-
toje, ant Aviation Field.
Rugpjūčio antrą pareis gy-
venti. P. Jaunienė pirma
buvo Jurgelioniūtė ir pri-
eikėjo prie Sandaros 29
kuopos, dabar nepirguli,
bet ketina prisirašyti vel.
Linkėtina geriausių nasek-
mių.

P. Baliukoniai stato sau
gyvent namą ant Ameri-
can Ave. Į trumpą laiką

John Fellrath

ANGLES SANDĖLIS
Pavelykite mums pripildy-
ti jus anglies sandė, nes
dabar mes turime geriausias
anglies.
3316 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

Otto Stickel

Drapanų ir papuošalų
apsirengimui krautuvi.
Taipgi žaislų — lėlių ir kitų
mažmozių.
364 MICHIGAN AVE.
Prie 23-čios,
DETROIT, MICH.

JOHN C. HARDER
KRIAUCIUS

Mes siūvame naujausias mo-
dos siutus, taipgi valome ir
prosiname.
3525 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

MIKES LUNCH
VALGYKLA

Geras maistas, mandagus
patarnavimas. Randaš Lietu-
vių svetainės name.
3566 DIX AVENUE
DETROIT, MICH.

Aleksander Slowik
VAISTINĖ

Mes prisiūvame vaistus at-
sargiai su aukštu patirimu
7411 W. WARE AVE.
DETROIT, MICH.

PIRKITE PAS
HARY SYDNAM

Deinantis, laikrodžius,
žemėlapius. Sutaupysite, nuo
15 iki 25%.
3408 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

W. J. STAKOL

NUPIGINTA KAINA MĖSOS MARKETAS

Pork Roast .. 16½c.	Pork Sausage .. 20c.
Round Steak .... 23c.	2 lb. Hamburger 25c.
Smoked Ham .. 18½c.	Pork Loin .... 23½c.
Veal Leg ..... 24½c.	Fresh Ham .... 24½c.

W. J. STAKOL (26)

7432 W. WARREN AVE. DETROIT, MICH.

M. TAYLOR

Valome, prosiname, dažome ir taisome dra-
bužius. Duok jusų šitūs siuvėjai. Užlaikom vi-
sokių aprėdalu vyrams. (26)

7431 W. WARREN AVE., DETROIT, MICH.

MICHAL NARUSZEWICZ

BUČERNĖ IR GROSERNĖ.

Mes laikome šviežią mėsa ir parduodame žė-
mesne kaina negu kitur. Taipgi groserio didelis
pasirinkimas.

3613 MICHIGAN AVE. DETROIT, MICH.

New Britaino žinios

NEW BRITAIN, CONN.
32 kp. susirinkimas.

ALT. Sandaros 32 kp. į-
vyks mėnesinis susirinki-
mas Pėtnyčioj Liepos 8 d.
8-tą val. vakare Lietuvių
svetainėj, 354 Park st. To-
del yra kviečiami kuopos
nariai atsilankyti kono-
skaitlingiausiai, nes ran-
dasi daug dalykų apkalbė-
ti kaslink kuopos bėgančių
reikalų ir šiaip visokių ra-
portų bus išduota. Taipgi
kurie norite prisirašyti
prie Sandaros kuopos gali-
te ateiti į susirinkimą ir
prisirašyti ir kurių prenu-
merata pasibaigus už
"Sandara" malonėkite
iti ir užsimokėti.

P. P. Pilipauskas rašt

Dvejos vedybos.

22 d. birželio apsidėdė
Lietuvaitė Ella Skritulskiū-
tė su advokatu S. J. Tre-
czeskiu Nors adv. Trezczes-
kis yra lenkas vienok yra
populiariškas šio miesto
žmogus, taipogi labai lin-
kęs prie lietuvių, net ir
prie lietuvių parapijos pri-
klauso. Linkėtina jaunai
porelei laimingo gyvenmo.

21 d. birželio apsidėdė
Edvardas Savičkas su Al-
bina Rekiute. Dar jauna
porelė, jaunavedys 18, o
jaunoji 20 metų amžiaus.
Linkėtina jauniems Lietu-
viams ilgo ir laimingo
gyvenimo.

Mirė Gataveckas.

20 d. Birž. mirė Andrius
Gataveckas, senas New
Britaino gyventojas, amž.
buvo 70 m. New Britain iš-
gyveno apie 35 m. buvo
našlys, paliko tik vieną su-
nų Bronių. Velonius prigū-
lėjo prie Am. Liet. Piliiečių
Klubo, taipgi prie šv. Juo-
zapo Draugijos. Lai buna
tam lengva šalioji šios šal-
ties žemėlė.

Svečiuojasi p. Nevulis.

Šiomis dienomis lankosi
atostogų pas tėvelius Ed-
vardas Nevulis, kuris tar-
nauja S. Valstijų kariskam
laivyne, jau apie 10-as me-
tas ir jau yra gana aukštas
jurų karininkas. Labai yra
malonu, kad mūsų lietuviai
kas kart pasiekia aukštes-
nes vietas.

Ko biznieriiai laukia

New Britaino Sandarie-
čiai tariasi papeikti savo
vietinius biznieriūs, kad
neskelbia bei negarsina sa-
vo biznių "Sandaros" laik-
rašty. Taigi lietuviai biz-
nieriiai, pasiskubinkit pa-
garsinti savo biznius "San-
daroj", o jums bus geres-
nis biznis.

Lietuviškas viešbutis

Pas mumis yra visokios
rušies biznieriūs, taipogi
turime mūsų mieste lietu-
višką viešbutį, nors tai yra
amerikoniško stiliaus, vie-
nok lietuviai Sandariečiai
užlaiko p. A. Stankus ir
Andrius Rekus. Patartina
tiems, kurie lanko ar žada
atlankyti New Britain,
Conn. apsisotiti lietuvių
viešbuty Hotel Belmont.

Kur gaut "Sandara".

Mus mieste kas nori
skaityti laikraštį "Sandara"
gali užsiprenumeruoti
bile pas katrą sandarietį,
pavienius numerius gali
nusipirkti pas Vaclovą Gi-
liavičių, jo krautuviėje, 37
Hartford ave.

Reikia "Sandara" skaityti.

Patartina New Britaino
lietuviams skaityti "Sandara", nes ten rasite visokių
žinių iš viso pasaulio, taipgi
telpa žinios kas savaitė
iš mūsų miesto iš viso lie-
tuvių judėjimo ir svarbes-
nių įvykių.

Plunksna N. 1

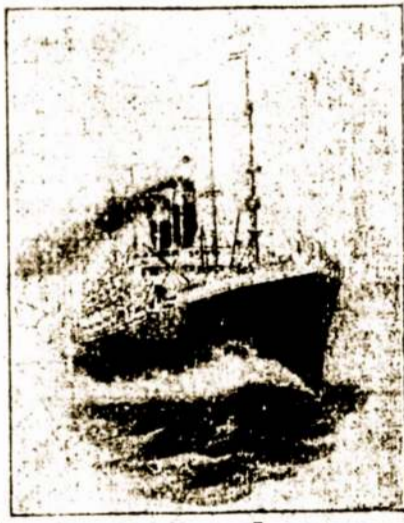
T. M. Draugija mūsų ko-
lonijoj gerai gyvuoja. 23
kuopa turi didelį burį na-
rių tik gaila, kad labai re-
tai susirinkimus laiko,
vienok laikytame savo su-
sirinkime 30 d. birželio nu-
tarė antrą susirinkimą
šaukti liepos 8 d. antrą
penktadienį mėnesy, todėl
visi nariai ir narės mal-
onėkite ateiti knygas atsiti-
ni antra toną Wellso
Pasaulio Istoriją, (taipogi
užsimokėkite už šiuos 1927
metus, katrie dar neužsi-
mokėjo. Susirinkimas bus
laikomas lietuvių svetainė-
je.

Mūsų biznieriiai lietuviai
kas kartą kila su savo biz-
niais. Štai Montvila atidarė
dar vieną valgomų daiktų
krautuvię bučernė ant
Stanley st. prie pat lietu-
vių bažnyčios. Linkėtina
Montvilai gerų pasekmių.

Lukošius Kazinūnas ir
Zemionis atidarė antrą
kriaučių siuvalyklą, dabar
turi dvi: vieną E. Main st.
antrą kamps East st. ir
Rhodes st. Dabar galės vi-
si būti patenkinti su ge-
riausios mados siuviniais;
siuva Kanno mados ir A-
merikos.

J. Satula irgi siuvėjas
turi daug darbo, siuva vi-
sokios mados drabužius.
Lietuviai visi jo darbu pa-
tenkinti. **Plunksna 1.**

Ekskursija į Lietuvą

Lietuviams vadovaus toje
ekskursijoje J. G. Gegužis,
"Keleivio" leidėjas.
UNITED STATES LINES
LAIVU

Iš New Yorko laivas iš-
plauks Rugpjūčio 6 d. 12
val. pietumis. Iš Bostono
tas patis laivas išplauks
Rugpjūčio 7 d., 2 val. po
pietų. Tai bus smagiausia
šiais metais ekskursija į
Lietuvą. Lietuviams bus
teikiama daug parankumų.
Jeigu lietuviai ekskursan-
tai susitars, tad galės lai-
vu važiuoti tiesiog į Klai-
pėdą. Amerikon grįžti ga-
lės kada tik norės. Kurie
mano važiuoti šiais metais
Lietuvon apsilankyti ar
apsigyventi, tad važiuokite
su šia ekskursija.

Laivakortes galite pirkti
ir informacijas suteiks a-
pie šią ekskursiją jus mi-
stų United States Lines A-
gentai. Arba kurie norite
tinkamai būti parėngtais,
kreipkitės ypatingai arba
laiškais pas:

N. GENDROLIUS
253 Broadway,
South Boston, Mass.

RACINE, WIS.

Piknikai

ALT. Sandaros 35 kuopa
ruošia draugišką šeimyni-
nį išvažiavimą Hėpos 10 d.
10 val. iš ryto Fincks far-
moj, kuri randasi prie
Taylor Ave. Keliu reikia
važiuoti pietų link tiesiai
iki Fincks farmos, ten
bus iškaba ir Lietuvos vė-
liavėlė; tam miške ir bus
sandariečių išvažiavimas.
Visus vietas lietuvius kvie-
čiame skaitlingai dalyvaut,
nes ten suvažiavę savotiš-
kai šoksime ir dainuosime.

Birželio 19 d. Midway
Parke buvo SLA. 100 kp.
piknikas; per neapsižiūrė-
jimą paimti netikė muzi-
kantai ir tas daug paken-
kė bizniui, nes nemokėjo
publikos tinkamai užbovoti.
Birželio 5 d. tame pat par-
ke buvo Lietuvos Brolių
ir Seserų Dr-tės piknikas.
Iš kur neprasytas prisipu-
tęs atsirado vokiečius,
kuris pradėjo prie lietuvių
karui ir žuvusius Prancu-
kabinėtis. Už tai ir gavo
zijos laukuose 70,000 ame-
nuo lietuvių į kaili, vėliau
rikiečių susirinko kuone
trilinką suraitę įdėjo į for-
vise pasaulio turtus!

duką ir išvežė iš parko.
Žinios, kad lietuvių nerei-
kia užkabinti, nes lietuviai
tvirtūs kaip ažuolai.

M. Kasparaitis.

PROŠVAISČAL.

Tylėjimas yra auksas,
ypatingai kai už tylėjimą
užmoka.

Ne tai ką žmogus žino,
bet tai ko jis nori, nusveria
jo vertybę ar nevertybę, jo
pajėgą ar bėjęgumą, jo
palaimą arba jo nelaimes.

Ir Anglijoj nuo gegu-
žės 24 d. ant gelžkelių į-
vestas 24 valandų laikro-
dis. Dabar ne vien Lietu-
vių galima bus sakyti "try-
likta muša".

Vienas Amerikos profe-
sorius apskaitliavo, kad
žmogaus vertė nesiekia do-
lerio. Tačiau pati Amerika
už parduotus didžiam
kuris pradėjo prie lietuvių
karui ir žuvusius Prancu-
kabinėtis. Už tai ir gavo
zijos laukuose 70,000 ame-
nuo lietuvių į kaili, vėliau
rikiečių susirinko kuone
trilinką suraitę įdėjo į for-
vise pasaulio turtus!

LIETUVIS DAKTARAS

Pasekmingai gydlau senas ir užsienėjusias ligas vyrų,
moterų. Kaip tai: vidurių, kaulų, raumenų ir odos išbėrimas,
nežiūrint kokia jusų liga ir kaip ilgai jus sergate. Aš jums
galiu pagelbėti su moderniais būdais, jeigu tik pildysite ma-
no prakymus.

DR. M. J. COLNEY

193 GRAND ST., WATERBURY, CONN. Telephone 1375
297 PARK ST., HARTFORD, CONN. Tel. 3-2383
Valandos nuo 9 ryte iki 8 vakare

BROLIŲ KIUDULŲ

LIETUVIŠKA BEKERNĖ

Pranešame vietas ir apilinkė lietuviams, kad
mes kepage visokios rušies ruginę ir kvietinę
duonelę.

Taipgi visokio kaimo pyragaičius keikus ir
pajus. Visose krautuviėse klauskit mūsų duonos ir
pyragų.

BROLIAI KIUDULAI

8 JOHN ST., WATERBURY, CONN.

Adv. Albert J. Bronsky

Perkėlė savo tiesų ofisą nuo Nr. 863 Bank St.
po nr. 843 BANK STR., ROOM 3
į P. P. Devenio Bldg. Waterbury, Conn.

Žmogaus Sveikatai

BENDLERIO GELEZINIS STIPRINTOJAS
SVEIKATOS.

Išblyškusiems ir silpniesiems žmonėms ypatingai
tokieiems kurie po sunkios ligos pradeda pasveikt.
Šitos gyduolės padidys valgio norą ir duos svei-
ką ir gražią išvaizdą ypatai ir apsergęs jų kūną
nuo ligų. Meldžiu pamėginti. Kaina \$2.00 paštu.
Taipgi turime geros, stambios Europiskos Tre-
jankės, kaina \$1.00 paštu. (29)

JONAS BENDLERIS, Aptiekorius.
18 metų patyręs tame darbe
KAMPAS BANK ST. IR CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

BROOKLYN BOTTLING CO.

PO PRIEŽIURA BROLIŲ KRUGELIŲ

Yra seniausia išdirbystė nesvaiginančių gėrimų
ir turi gerą patyrimą.

Broliai Krugeljai budami toje išdirbystėje per
ilgus metus, taigi gali skaniai ir gerai sutaisyti
visokios rušies saldžius gėrimus. (32)

47 DRAYER AVE. WATERBURY, CONN

Tel. 1418-2

L. G. NATKEVIČIUS ir A. PUODZIUNAS

Užlaikom, krautuvię visokių saldžių ir minkštų
gėrimų, patarnavimas, mandagiausias visiems sve-
teliams.

Taipgi esu Notarijus, darau raštus visokiose
kalbose. Parduodu namus, farmas ir lotus. Rei-
kale kreipkitės prie mus

L. G. NATKEVIČIUS

41 GREEN STREET WATERBURY, CONN

Leary Kviethius

Pristatome kvietikus ser-
menims, veselijoms taipgi ir
bažnyčių papuošimams. Es-
ame specialistai. Reikalaujanti
kvietiku kreipkitės pas mus.
LEARY THE FLORIST
24 E. Main St.
Waterbury, Conn.
Tel. 2040.

Pranešimas Visiem

Gerbiameji! Visokiose reika-
tuose kreipkitės prie mus, ne-
mes užlaikom TAXI SERVICE,
reikale patarnaujam, diena ir
naktį už žemesne kaina. Taipgi
užlaikom krautuvi ir saldžių gė-
rimų del svetelių, prašome už-
sukti.
L.E.O. BARAUSKAS
16 John St. Waterbury, Conn.
Telephone 4406

Residence Phone 8195

T. MATAS

REAL ESTATE
AND LOANS
827 BANK STREET
Waterbury, Conn

Lietuviai Tėmykit

Kadangi mes uždėjome
duonkepyklą ir kepage net 6
rušių duona, visokių rušių
keikus, pajus ir pyragus ir
pristatome į visas apilinkes
kur kas reikalauja. Meldžiame
pamėginti, busite užganėdinti.
(52)

BROOKLYN BAKERY CO.

P. Krakauskas ir
I. Rakauskas, savininkai
123 GREEN ST.,
Waterbury, Conn.

ALLEN HOWE

DENTISTAS
Kambarys 17. Tel. connection
409 BROADWAY
South Boston

Dr. J. J. Zabarauskas

Lietuvius Optometristas
Išekzaminuoja akis ir
pritaiko aldnius
Kreipkitės vakarais
414 BROADWAY
S. Boston, Mass. Nes. Tel. Talbot 5533

Tel. S. B. 4000

Dr. J. C. SEYMOUR

(LANDZIUS)
LIETUVIŠ GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9-00 val. iš ryto
iki 9-00 val. vak.
381 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai:
civiliskas ir kriminaliskas; pa-
daro visokius dokumentus prie
pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAVIČIUS
332 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas S. B. 0443

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS
746 West Lombard Street,
BALTIMORE, MD.

Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Tel. So. Boston 5502

Paul J. Jakmaub, M. D.

(Jakinavicius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B. 28-06-R

Lietuvius Optometrista

Išekzaminuoja akis, priskiriu a-
kinius ir keivias akis atitain-
tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išekzaminuojam akis
ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialista
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Vietos žinios

Gera diena, So. Boston ir Sandariečiai!

Rašo iš laivo dr-gas C. Pratasas.

Mūsų kelionė neblogiausia. Keturias dienas buvo labai karšta, o trečiadienis pasidarė daug šalčiau, ir vėjas laivą vartatloja, bet galima laikytis. Keleivių tuime apie 3000. Šeštadienį kai suvarė į laivą, tai susimaišė lyg šiupinys: ir vyrai ir svetimos žmonos, visa per vieną. Buvo ir verkimo ir juokų. Daug ungarų, slovakų ir visokių tautų, lyg Babilonijoje. Pailiau laivo tarnautojus nuvarė gulėt ant dėko, o jų lovas užėmė keleiviai, tai ir nebetiko vienoj lovoj 3 gulėti. Rašau kelis lietuvius iš Chicago ir Clevelando, o porą ir iš Michigano žuvikių ir du juodu gano. Tikimės pasiekti Cherbourgo penktadienį, iš kur paleisiu pavėjui ir ši laiškelį. Mačiau keletą amerikiečių. Daugiau nieko. Visiems gerų dienų ir lig pasimatymo.

Birželio 16 d.

Baigę mokslą jaunuoliai NORWOOD, MASS.

Šitie jauni vyrai ir mergaitės baigė labai gerai Norw. High School: J. P. Dursa, A. E. Mickunas, J. J. Visgirda, F. A. Bablas, P. R. Klimavičius ir p-lės: A. A. Sargaliūtė, V. B. Sinkvičiūtė, M. T. Kavaliauskaitė, B. V. Damulevičiūtė ir L. F. Kriauneliūtė. Visi vyrai stotį ir universitetą, tik deka mairaitės nė viena.

Vedė inžin. Gabrėnas: Žinomas veiklus jaunas civilinis inžinierius, baigęs Cambridge universitetą, kurs neseniai buvo išvažiavęs į Lietuvą ir tenai vedė savo gimtojo kaimo lietuvaite p-lę Antaniną Morkuniūtę iš Pašenavo, Šiaulių aps., dabar parsitraukė į Ameriką ir čionai pareitę sekmadienį patvirtino savo vedybos ryšius su lig Amerikos įstatymų gausių laimingų metų! Linkime jauni porai il.

"Kongo" Drama Gayety Teatre

Ši drama perstato labai įspudingus vaidzus iš šeimyninio gyvenimo. Ją mautanti buna užinteresuoti ir patenkinti. Jei dar nesate matę, tai patartina nueiti ir pamatyti. Gayety teatras randasi ant Washington st. Bostone

Sacco ir Vanzetti mirties kalėjime

Sacco ir Vanzetti, kurie du yra nuteisti mirti elektros kedėje ir kurių gyvastį išgelbėti yra daug reikalauja, pagalios vistiek vėl perkelti į Charlestown mirties kalėjimą. Įvairios darbininkų organizacijos ir pavieniai asmenys iš viso pasaulio kraštų siunčia aštrius protestus prieš jų žudymą. Ar gubernatorius Fuller ty protestų paklausys ir tiem žmonėm, kurie sakoma nekaltai nuteisti, mirties bausmę dovanos kol kas dar galutino išsprendimo nėra.

Lucienė nusinuodino gasu.

Lena Lucienė, gyvenanti Cambridge nusinuodino gasu. Jos šeimyninkė nueis į kambarį kelti ją nuodų karban rado negyva. Lucienė yra 27 metų amžiaus. Prieš metais atgal ji yra prastiskyrusi su savo vyru

AMERIKOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ

1776 m. liepos 4 dieną Konrešas priėmė Nepriklausomybės pareiškimą ir 13 kolonijų pasiūlytosavo nuo Anglijos valdžios, ir nuo to laiko buvo liuosos ir nepriklausomos valstyjos. Liepos 4 d. tad yra Amerikos tautos gimimo diena, ir visi Amerikos Valstybiniai raštai yra užrekorduoti nuo liepos 4 d. 1776 m. Massachusetts, New Hampshire ir South Carolina jau buvo pirmiau įsteigę nepriklausomas kolonines valdžias. 1776 metais, gegužės 15 d. Kongresas priėmė rezoliuciją, paliaujančią kitoms kolonijoms taip pat padaryti ir tokiu būdu prakirstas kelias pragarsėjusiai rezoliucijai, kuria suformuluavo Richard Henry Lee iš Virginijos:

"Kad šios Jungtinės Kolonijos yra, ir teisėtai turi būti liuosos ir nepriklausomos valstybės; kad jos pasiliuosuoja nuo Britanijos Sosto, ir kad visi politiniai ryšiai tarp jų ir Didžiosios Britanijos Valstybės yra, ir turi būti visiškai panaikinti."

Salis tuomet buvo maža ir silpna; teturėjo tik tris milijonus gyventojų, ir šie trys milijonai turėjo apsiminti kovone su galinga šalimi. Apart to, didesnę dalį tų gyventojų paėjo iš Anglijos, ir nevienam iš jų reikėjo sunkiai su savim kovoti, kad pertraukus ryšius su gimtine šalimi ir stotų kovon prieš ją. Daugiausiai drąsos reikėjo tiems, kurie pasirašė nepriklausomybės pareiškimą, nes Anglija juos skaitė maištininkais, kurie būtų nušauti jei sugauti. Besidžiaugiant Amerikos tautos gimtine dauguma pamiršta, kad Nepriklausomybės Pareiškimas yra ne vien tik tautinės svarbos dokumentas, bet proklamacija, kuri turėjo daug įtekmės viso pasaulio vystimui.

NORWOOD, MASS. T. M. D. reikaluose

Pereitam susirinkime 30 kp. TMD. nutarta šauktis Naujos Anglijos visas T. M. D. kuopas, kad butinai šauktų Apskričio suvažiavimą ir gaivintų iš miego apsnudusias kuopas, nes mes kaip gavome 2-trą to mūsų Pasaulio Istorijos knygų, tai neišpasakytai mūsų upas pakilo, ir mes tikimės, kad visiems seniems nariam yel bus malonu stoti į darbą, nes turėsime puikių atlyginimą už mūsų trisų knygomis.

Todel meldžiū kitų kuopų, per "Sandarą" išsireikšti savo mintis kas link apskričio suvažiavimo, nes dabar patogiausias laikas yra šaukti suvažiavimą vasaros sezono, o antras dalykas, brangios sesutės ir broliai Lietuviai, mes daug laugiau galime nu susirinkdami iš visur į vietą, negu pavienė kuopos.

Rodos būtų neprošalį pakalbėti ir apie naujų raštų leidimą, kaip teko patęmty "Tėvynės" 25 num. iš laiško Dak. Jono Šliupo, kad būtų pageidaujama, kad prisidėtų TMD. prie jo raštų išleidimo. Sveikatos žvilgsniu čia rodosi be galo būtų tie dalykai svarbus apkalbėti, nes ir centro valdyba reikalauja narių pritarimo. Norwodo 36 kd. Rast. J. M. Y.

Peiktinas "Darbininko" pasielgimas.

Laikraštis rodo ir yra leidžiamas tam, kad remti lietuvių judėjimą bei draugijų veikimą. Tai butina laikraščio užduotis.

Štai vietos lietuvių klubas rengė ekskursiją. Klubas yra lietuvių organizacija, užlaiko namą kuriame lietuvių draugijos laiko savo susirinkimus ir įvairius parengimus, kad žymiai prisidėda prie pakėlimo vietos lietuvių judėjimo. Toks klubas rodo privalėtą rasti didžiausią lietuvių paramą, nes jo rėmimas yra savų reikalų rėmimas. Čia rodos šis ir visa eilė kitų parengimų netik laikraščiu, bet ir abelnai vietos lietuvių turėtų būti nuosirdžiai remiamas. Bet pas mus lietuvių to nėra. "Darbininkas" taip laikraštis toki judėjimą neparemia. Jis net atsisako parduoti arba paimti jei kas reikalautų parduoti to klubo parengimui bilietus. Tai yra labai veiktinai to laikraščio pareigimas ir ykiu neišviniamas vietos lietuvių judėjimo.

Pasipiktinęs Katalikas.

Sandariečių piknikas "tikiai pavyko" Pereitą pirmadienį, liepos 4 d. įvyko 7-tas metinis Sandaros 1-mo apskričio piknikas. Tautiskam parke, Methuen, Mass. Su lyg pikniko tvarkidariu pareišimo, tai piknikanavo suvažiavę netoli 300 automobilių ir keletas didelių busų. Publikos buvo virš 1000. Šiame piknike daug svečių buvo iš gan tolimų kolonijų, nes automobilių buvo suvažiavę net iš Mass. valstijos, net iš New Hampshire, Vermont, Conn. New York, ir New Jersey valstij. Pikniko tvarka pavyzdinai gerai išėjo nes nebuvo nei mažiausių nesuspriatimų. Suvažiavę svečiai visą dieną vasarinėje salėje ir po žaliais medžiais sau linksnai leido laiką. Reikia pastebėti, kad šio pikniko rengime apskričio valdyba labai stropiai pasidarbavo. Ipaigi pikniko laikui matėsi labai energingai darbuojantis Lawrence sandariečių, kurie tarnavo suvažiavusiems svečiams.

Taipgi buvo surengtas didelis programos. Dainavė P. M. Choras, vedamas J. J. Tamulionio, iš Lawrence, Mass.; Gabijos merginų grupė, Gabijos Choras, iš So. Boston, Mass. ir sesutės Černiauskaitės iš Lawrence. Taipgi kalbėjo ir p. N. Radys.

Gera Proga.

Vietinė lietuvių rakandų krautuvė, kuriai vadovauja p. Ašmenskas turi naujausias išdirbystės ir labai puikius rakandus, So. Bostono ir apie linkęs lietuvių privalėtų sau reikalingus rakandus pirkti toje krautuvėje, nes gaus netik gerą tavorą, bet sykiu gerą patarnavimą, ir bus patenkinti.

Užmuše policiną

Pereitą šeštadienį policmanas MacInnes, Charlestowne sučiupo plėšikų gaują. Pastarieji negalėdami kitaip išstrukti policiną nušovė. Švenčių nelaimės Per pereitas dvi švenčių dienas Mass. valstijoje automobiliai užmuše 6 žmones. Taipgi keltas tapo sužeistų.

Didelis Piknikas

Liepos-July 9 ir 10 d., 1927

TAUTISKAM PARKE METHUEN, MASS.

Šį pikniką rengia Lawrence lietuvių P. M. Choras Subatoje. Prasidės 2val. po pietų ir tęsis iki vėlustos nakties. Puikiai orchestrai grajinant vasarinėje salėje bus galima linksmai pasišokti lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Nedėlioje bus puikus programą kurį išpildys P. M. Choras, vadovaujant varg. J. J. Tamulioniu.

Kurie į šį pikniką atsilankys visi išgirs naujausias dainas ir šiaip daug linksmumo turės Taipgi savo atsilankymu parems jaunimą, kuris lavinas dailėje. Nepamirškite, jog P.M. Choras visuomet remia lietuvių veikimą, tad lietuvių veikimą, tad lietuvių privalumas atsilankyti į šį pikniką ir Chora paremti.

Svečiai

Pralaidimui atostogų atvažiavo į Bostoną ir "Sandaros" redakciją atlankė Sandariečiai svečiai iš gan tolimų kolonijų, tai p. D. Greičaitis, iš Grand Rapids, Mich., kuris su savo šeimyna automobilium atvažiavo. Taipgi ir p. V. Mučinskas iš Cliffsides, N. J. Draugas Greičaitis apsištojo pas savo gimines Worcester, Mass., o p. Mučinskas So. Bostone. Taipgi prieš išvažiuodamas Lietuvon užvažiavo su bostoniškiats atsiveikinti p. N. Radys. Žada surengti dar keletą pranešimų.

Išvažiuoja g. N. Radys

Buv. Seimo atst. ir Val. Laudin. S-gos atstovas, rankšėis kurį laiką Amerikoje, liepos m. 13 d. su p. trečioo ekskursija iš New Yorko išvažiuoja į Lietuvą. Jo atsiveikinimas su Bostono Sandariečiais įvyks trečiadienio vakare, liepos 7 d. ir New Yorke liepos 12 d. Gerb. sveičiui linkime laimingos kelionės. Jo išpuodžių Amerikoje aprašymą įdėsime vėliau.

RYTPRUSIAI REIKALAUJA SUTARČIŲ SU LIETUVA Skundžias del tranzito sunykimo

TILŽĖ. Prūsų užs. reik. ministeriui Grzynskiuui besilankant Tilžėj ir Gumbinėj abiejų šių miestų burmistras skundėsi, kad susidarius nepriklausomoms Pabaltijos valstybėms ir atskyrus Rytprūsias Rusijos esanti labai sutrukdėta pasienio miestų prekyba. Tilžės miestas netekęs vandentraukio, kurs paliko kitą pusėje Nemuno Klaipešos krašte, Eitkunai labai nukentėję, nes tranzitas iš Rusijos nu krypęs per Klaipešą. Jie reikalavo, kad būtų veikiau sudarytos naudingos sutartys su Lietuva.

'DIKTATORIAI BALGIA VAGIMIS Rumunijos ministeriai apvogė išda

Bukarečas. — Rumunų spauda praneša, kad prem. Avereseu atsistatydindams pasisavinęs valstybės išdo 3 milijardus lejų ir padalinęs su savo kabineto ministeriais. Spauda reikalauja skubaus teismo.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikia geriausią paskutinį patarnavimą. Už pilną pagrabą galima apsiemt su \$80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo \$20 ir augščiau. Pigiai ir gražiai.
Ofiso ir gyvenimo antrašas:
326 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 4486.

REAL ESTATE

DVI DVIEJŲ ŠEIMYNŲ STUBOS

dar neužbaigtos, City Pointe Marine Rd. netoli M Street. Ant pirmų lubų 5 kambariai, resepsin hall ir sun parlor, ant antrų lubų 6 kambariai ir sun parlor. Bus šilto vandens, šiluma atskirai kožnai šeimynai, užpakaliniai piazai, vietos del garadžių. Kreipkitės tuojau pas savininką.

DVI GROSERNĖS, viena už \$200, daro gerą biznį, yra 3 kambariai, užpakaly krautuvės. Renda \$20 į mėnesį; kita krautuvė už \$700 su ilgu lisu, daro biznio apie \$250 į savaitę. Nepraliskite šią progą, kreipkitės pas savininką

Anglis jau atpigo, katriems galma dabar patariame pirkti.

A. J. KUPSTIS
332 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 1662-1373 arba 0441.
Gyvenimo tel. S. Boston 1091

BARGAIN'AS LABAI PIGIAI

3-jų šeimynų, 14 kambarių murinis namas su vantioms elektros šviesa ir kitais naujos mados įtaisais. Arti Columbia Road ir South Bostono beachių. Parsiduoda labai pigiai ir tik \$2000 įmokėjimo. Del platesnių informacijų matykite S. Jakubauską, 545 East Broadway Tel. So. Boston 0605.

3 šeimynų 20 kamb. namas, visi improvementai, 3 steam šildomi pečiai, elektros piazai ir tt. Prie Upham Corner, Dorchester. Rendų \$124 į mėnesį. Prekė \$11,500 ir lengvos išlygos.

Mėsos ir groserių biznis tirstai apgyventoj vietoje So. Bostone kur geras biznis yra daromas nuo senų laikų. Prekė \$1,700.

3 šeimynų 20 kamb. namas, visi improvementai, 3 steam šildomi pečiai, elektros piazai ir tt. Prie Upham Corner, Dorchester. Rendų \$124 į mėnesį. Prekė \$11,000, tik \$1500 įnešt.

B. B. STEFAN
545 E. BROADWAY
Tel. So. Boston 0605
Room 508 110 Tremont st. Boston.

DORCHESTERY NAUJI NAMAI

4 namai po 15 kambarių, su elektros šviesom, gasinėm šilumom ir visais naujausiom mados įtaisymais tik du metai kaip budavoti, prekė \$11,500 įnešti \$2000 kiekvienam.

A. IVAS
545 Broadway
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0605.

NAMAI ANT PARDAVIMO

THOMAS PARK. 13 kambarių namas, elektros šviesa ir šiluma (steam). Kaina \$6000. Įnešimas apie \$2000.

CITY POINTE. 3 šeimynų namas su 12 kambarių palei pat byčiu. Viena geriausių stubų tame distrikte ir už pigią kainą, tikrai \$7,500. Įnešimas \$2000. Kas nupirks tai džiaugsis.

BELMONT. 2 šeimynų namas su visais moderniškais įtaisymais ir garadžiais vienoj puikiausioj Bostono apielinkėj. Kaina \$12,000. Įnešimas \$2000.

MATTAPAN. 2 šeimynų namas su visais moderniškais įtaisymais ir garadžiais vienoj puikiausioj Bostono apielinkėj. Kaina \$12,000. Įnešimas \$2000.

SOMERVILLE. 2 šeimynų namas su visais įtaisymais. Kaina \$10,000. Įnešimas \$2000.

SO. BOSTONE. 3 šeimynų namas su 11 kambarių, lietuvių distrikte. Kaina \$3,500. Įnešimas apie \$1,500 ar mažiau.

ARLINGTON 2 šeimynų namas su visais moderniškais įtaisymais, puikiausioj vietoj. Kaina \$15,000.

MYKOLAS M. PLEPYS
324 "E7" Street
So. Boston, Mass.
(Kamp E st. ir Broadway)
Tel. So. Boston 1645 M.

Atdara vakarais nuo 7 iki 9

Klauskite apie mūsų dalinį išmokėjimo planą.
POWERS & MEHEGAN
PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.
SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4599.

TITUS P. GREVIS

ARKITEKTAS ir INŽINIERIUS. Nuo 1900 metų pardu užstatymus, padarau visokius planus, išmėruoju žeme, gaunu permitus del garadžių, darau vieka pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užėkit pas mane, natarimai uždyka. 395 BROADWAY SO. BOSTON. Tel. So. Boston 2340

Namų telefonas Univ. 1463-J.

A. O. SALNA (SHALNA)

LIEUVIS ADVOKATAS. Baigęs du Univ-sitetu, Cornell University su A. B. G. Washington Univ. su LL. B. "Darbininko" Name, (2-ros lubos) 366 W. BROADWAY So. Boston, Tel. So. Boston 3529

Telefonas: So. Boston 4768

DR. BALABAN

GYDYTOJAS IS RUSIJOS. Chirurgas ir prie gianduo, 374 Dorchester St. So. Boston, art. Andrew Sq.

Dieną ir naktį Tel. University 8831-W

D. A. ZALETSKAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS 877-488 Cambridge st. Cambridge, Mass.

K. SIPLAUSKO APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduoliu ir įvairių seknu. Reikalai kreipkitės. 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.